

„És ugyanúgy csodálkozunk azokon, és csodabogár- nak tartjuk azokat, akik a mi életvitelünkké is vált »össznépi« bűnököt bűnnek nevezik, ahogy a babilo- ni fogság előtt élt nemzedék csodabogárnak tekintet- te Isten prófétáit.” ▶ Kollektív bűn – egyéni megtérés – 2. oldal	„A társaim és az első sorokban ülők, akik közel- ről láttak, már izgultak, hogy kibírom-e, vagy levegyenek a keresztről... Fizikailag teljesen ki- merültem, de nem adhattam fel.” ▶ Interjú az idei teológuspassió Jézusával – 6. oldal	„Az egyházi találkozó fesztiválszerűen folytatódott: a né- hány éve még titkosszolgálati központul szolgáló ostravai vár szabadtéri színpadán egymást váltották a fúvősegýt- tesek és az énekkarok, közben pedig biztonságtételek és köszöntések hangzottak el.” ▶ Evangélikusok visegrádi együttműködése – 7. oldal	Megfírsz vagy... ▶ 3. oldal Lelkésziktatás Fancsalon és Albertin ▶ 3. oldal V. református zenei fesztivál ▶ 5. oldal Nagykövet a zongoránál ▶ 7. oldal Szeniczey Géza, a csillagász feljelielő ▶ 10. oldal Te magad vagy a küldetés! ▶ 10. oldal
---	--	---	---

SEMPER REFORMANDA

„Ami azonban így nem védelmezhető
meg, tőlünk idegen ügy, ahhoz nekünk,
keresztyéneknek semmi közünk. Igen,
léteznek olyan emberek, akik ezt a vilá-
gosságot nem látják, és még a napfény-
ben is vakok, és megbotránkoznak. Ha
istentelenek, akkor nyilvánvalóvá teszik,
mekkora a sátán uralma és hatalma az
embereken, amikor Isten legtisztább
szavát sem hallják és nem is értik. Olyan
ez, mintha valamilyen szemfényvesztés
következtében valaki azt hinné, hogy a
nap hideg szén, az aranyról pedig azt
gondolná, hogy egy kődarab. Ha azon-
ban hívők, úgy a választottak közé sorol-
landók, akik időnként tévedhetnek
ugyan, de csak azért, hogy Isten ereje an-
nál nyilvánvalóbbá váljék bennük, mely
nélkül sem látni, de tenni sem tudnak
semmit.”
▶ Luther Márton: A szolgai akarát
(Jakabné Csizmazia Eszter, Weltler Ödön
és Weltler Sándor fordítása)

Most már csak az intézmények vezetőin múlik, hogy egyházunk iskoláinak közép-
fokú képzésben részesülő tanulóí még a tanév vége előtt kézhez kapják az *Evangé-
likus diákÉlet* című újságot. Az *EvÉlet* formátumával megegyező, 16 oldalas alkalmi
kiadvány példányai hétfő éjjel hagyták el az Egri Nyomda gépsorait (*képiünkön*). A
lapban a Magyarországi Evangélikus Egyház mind a tizenkét középiskoláját, vala-
mint két középiskolai kollégiumát azok a fiatalok mutatják be, akiket az elmúlt
tanév során intézményük delegált az *EvÉlet* szerkesztősége által szervezett evangé-
likus diák-médiaműhelyekre.

■ VITÁLIS JUDIT felvétele

Segélykiáltás elhagyottakért

■ LUPTÁK GYÖRGY

Barátom, tudod-e, milyen a rémült te-
kintet? Láttad-e már a kiábrándultság fe-
kete mélységét embertársad szemében
akkor, amikor épp szerelmében csaló-
dott? Amikor a „Mi lesz most velem?”
kérdése könnyekkel birkózva tört föl be-
lőle? Barátom, én mostanában egyre
gyakrabban nézek ilyen tekintetekbe...
Rettenetes élmény. Ahogy mondani
szokták, ne tudd meg, milyen az: elha-
gyottnak lenni.
Mert nem tudom ép ésszel felfogni,
hogy ha ketten valamikor őszintén és
teljes szívvel szerették egymást, hogyan
rúghat föl bármelyik fél is hosszú évek
után mindent. Hisz Isten színe előtt, tán
egymás szemébe mosolyogva – lám,
megint azok a szemek! – mondták ki
mindketten Isten és sokak füle hallatára:
szeretem, akarok, kész vagyok! Ha ké-
sőbb megtörtént a baj, akkor azon a
szép napon valaki nem volt mégsem
őszinte, valaki már akkor sem mondott
igazat. Isten színe előtt...

Azt mondd, hogy közben sok min-
den megváltozott? Lehet, de az oltár
előtt Isten segítségét is kérték a közös út-
hoz, tudván, mennyire kevés az emberi
elszánás. Akkor hát Isten nem segített?
Vagy sokkal inkább: valaki nem élt az Is-
ten előtti rendezés lehetőségével? De ak-
kor miért állt az oltár elé? A megszokás?
A szép orgonamuzsika? Így illik – Mi
lenne, ha mi is komolyan vennénk min-
den kimondott szavunkat? Mert Isten
nagyon is komolyan veszi őket...

Barátom, azt sem értem, miért bánt-
ják egymást azok, akiket a szeretet kö-
tött össze. Milyen lelkiület kell ahhoz,
hogy tizenkét, huszonegy vagy akár-
hány év után egyszer csak fölálljon az
egyik fél azzal, hogy soha nem is szeret-
telek? „Szabad akarok lenni” – mondja.
„Eddig nem voltam boldog, végre bol-
dog akarok lenni, ennyi nekem is kijár.”
Súlyos szavak. Összeomlik terhük alatt
a másik. A közös évtizedek minden
szépségét, örömét, közös harcát és ered-
ményét egy pillanat alatt összezúzza,
semmissé teszi a közlés. Mert ebből csak
egy kérdés következik: amiről eddig azt
hittem, szép volt, most egyik pillanatról
a másikra már nem az? Minden, amiért
együtt küzdöttünk, az nagy hirtelen ér-
tékét veszítette?

Aki ilyet mond a másiknak, felmérte-
e szavainak a következményét? Tudja-e,

milyen súlyos és nagyon nehezen vagy
egyáltalán nem gyógyuló sebeket ejt a
másik lelken? Az elhagyottak gyakorta
egész életükre sérültek maradnak. Óva-
tosabbak lesznek, bizalmatlanok. Nehe-
zebben keresnek új kapcsolatot. Mert
örökre félnek egy újabb csalódás meg-
rázkództatásától.

Barátom, mintha mostanság egy len-
ne a fontos: csak én legyek boldog. Hal-
lottól már gyermekeket, amint rémülten
kérdik: anyu vagy apu most elköltözik
tőlünk? Tanítótól már iskolában egy
szülő által nevelt gyermeket? A terem-
tő Isten nem véletlenül tartotta jónak, hogy
édesapa és édesanya együtt nevelje az
utódokat. A teljességhez egyik fél sem
hiányozhat.

S továbbá tágíthatjuk a kört: ezeket a
lelki sebeket megkapják a nagyszülők, a
testvérek, az egész érintett rokonság is.
Megkapják, mert a család attól is család,
hogy összetartoznak az egy töről faka-
dók, szeretik és számon tartják egymást.
Lehet hát számolni: egy felbontott há-
zasság még legkevesebb tizenöt-húsz
ember életét is megkeseríti.

No de ki gondolja ezt végig? Barátom,
az önzés mindennekfelett! Bátor, maguk-
nak élő férfiak és nők gázolnak át hitve-
sen, gyerekeken, családon saját boldog-
ságuk érdekében. Ez ma a menő, ha má-
soknak lehet, nekem miért nem? Há-
nyan oldozzák fel magukat, s takaróz-
nak mások romlottságával?

Barátom, a romlás elérte egyházunkat
is. Az elhagyott papok és papnék száma
egyre csak nő. Ki tudja megállítani ezt a
gyászos folyamatot? Most már nemcsak
elhagyott hitvesekről tudunk számot
adni, hanem gyülekezetekről is. Akik a
jó példát várták lelki vezetőjüktől vagy a
párjától. Egy olyan világban, ahol mint a
falat kenyérre, akkora szükség lenne po-
zítív életpéldákra... Megmutatni, hogy
lehetnek ugyan minden házasságban
válságok, de mi tudunk valami mást. Mi
éppen azt tudjuk, hogy Isten segítségé-
vel meg lehet beszélni mindent, meg le-
het bocsátani a legsúlyosabb bűnököt is,
és Istennél valóban mindenre van meg-
oldás.

Barátom, miért nem beszélgetünk mi
eleget egymással...?

„Mint lámpa, ha lecsavarom, / ne élj,
mikor nem akarom; / ne szólj, ne sírj, e
bonthatatlan / börtönt ne lásd; / és én
majd elvégzem magamban, / hogy zsar-
nokságom megbocsásd.” (Szabó Lőrinc:
Semmiért Egészen)

Kövekből kenyér

Önerőből épített pihenőházat adtak át Bodrogkeresztúron

▶ A hagyomány szerint a nyíregyhá-
zi evangélikus Nagytemplom kö-
veit Bodrogkeresztúrról szállítot-
ták ökrös szekérrel az építkezésre.
Az elmúlt hétvégén a nyíregyházi
Emmaus gyülekezet által Bodrog-
keresztúron felépített Betlehem
Pihenőháznak, „a kenyér házának”
önerőből történt felépítéséért ad-
tak hálát.

A kör bezárult, az „élő kövek” visszake-
rültek Bodrogkeresztúrra. Május 31-én,
szombaton dr. Fabiny Tamás, az Északi
Egyházkerület püspöke, Sztankó Gyöngyi,
a Hajdú-Szabolcsi Egyházmegye espe-
rese, Sándor Frigyes, a Borsod-Hevesi
Egyházmegye esperese, valamint Bozo-
rády Zoltán nyugalmazott lelkész és
Bozorády András, a Nyíregyházi Emmaus
Evangélikus Egyházközség lelkésze fel-
avatta és átadta rendeltetésének a két
egyházmegye határán fekvő Betlehem
Pihenőházat.
Fabiny Tamás igehirdetésében ki-
emelte, hogy „aki nem tud eljutni Betle-

hembe vagy a Szentföldre, az jöjjön a
Bodrog partjára. E festői környezetben
is megszülethet Jézus az emberek szí-
vében.”

Az egész évben üzemelő pihenőház
tizennégy hónap alatt épült fel, összesen
hetvenmillió forintból. Négyezer négy-
zetméteres telken, tíz összkomfortos
szobával, negyven férőhellyel, konferen-
ciateremmel, konyhával várja az elcsen-

desedésre vágyó csoportokat. A termé-
szeti környezet, az ablakokból a lakók
elé táruló Kopasz-hegy közelsége a túrá-
zásokhoz is remek lehetőséget kínál.

Az ünnepi alkalmon a Magyarországi
Evangélikus Egyház Országos Irodáját
dr. Mekis Viktória igazgatóhelyettes, a te-
lepülést Májor József polgármester és Dá-
vid Zoltán jegyző képviselte.

■ Cz. I.

FOTO: CZÖNDÖR ISTVÁN

Egységkeresés a környezetvédelemben és a teremtés ünnepe

Konferencia az ökumenikus környezetvédelmi összefogásért

▶ Ökumenikus egységkeresés a kör-
nyezetvédelemben – ennek a mon-
datnak a jegyében szervezett kétna-
pos konferenciát a Missziói és Kör-
nyezetügyi Központ és a Jézus Test-
vérei Ökumenikus Diakóniai Rend
Fenntarthatóság a Bibliában címmel
május 30–31-én a Budapest-Fasori
Evangélikus Egyházközség templo-
mában és a Pesti Evangélikus Egyház
Deák Téri Gyülekezetének tanács-
termében. A konferencia fővédnöki
tiszttségére Gáncs Pétert, a Déli Egy-
házkerület püspökét kérték fel.

Az Evangélikus Egyetemi Lelkészség, a
Keresztény Ökumenikus Baráti Társa-
ság, a Magyarországi Egyházak Ökume-
nikus Tanácsa (MEÖT), valamint a Ter-
mészet- és Környezetvédő Tanárok
Egyesülete társszervezésében megren-
dezett konferencia ökumenikus liturgi-
ájú istentisztelettel vette kezdetét a fa-
sori templomban.

A konferenciát dr. Széchei Béla József, a
Missziói és Környezetügyi Központ el-
nöke, a Jézus Testvérei Ökumenikus
Diakóniai Rend apátja nyitotta meg,

majd a találkozó fővédnöke, Gáncs Péter
püspök mondott köszöntőt.

Az első előadást dr. Bóna Zoltán, a Ma-
gyarországi Egyházak Ökumenikus Ta-
nácsának főtítkárá tartotta *Őszintén az
ökumené jövőjéről* címmel. Részletesen
szólt a keresztnégy egységkeresésnek
azokról a fajsúlyos területeiről, amelye-
ken mielőbbi egyetértésre volna szük-
ség; ilyen például a keresztség kölcsönös
elfogadásának és az úrvacsora egysége-
nek a kérdése. Bóna Zoltán hangsúlyoz-
ta a lelkesképző intézmények közötti

intenzívebb kapcsolatok kiépítésének
jelentőségét is, mert véleménye szerint a
társadalom felé mutatott egységes bi-
zonyságtétel hitelessége és a kérégma
közös hirdetése érdekében ez különösen
fontos lenne. Ennek a folyamatnak egyik
kiemelkedő rész céljaként nevezte meg a
teremtés vasárnapjának bevezetését,
amely szeptember harmadik vagy ne-
gyedik vasárnapja lehetne.

„A társadalom fejlődik, és ez a fejlődés
fenntartható, csak az a kérdés, milyen
áron” – mondta Bátovszky János, a Mátyás

Király Általános Iskola igazgatója, a Buda-
pest-Fasori Evangélikus Gimnázium bio-
lógia-kémia szakos tanára, aki *A fenntart-
hatóság realitása* című előadásában vetített
képek és statisztikai adatok segítségével
vezette be hallgatóságát a környezetvéde-
lem, az egészségvédelem és a mentálhigie-
nés védelem néhány megdöbbentő részle-
tébe. Földünk ma komplex védelemre
szorul, és sürgősen kell cselekednünk, a
fenntartható fejlődés mellett ugyanis a
rombolás is „fenntartottá” vált mind a ter-
mészeti környezetben, mind pedig az em-
beri lélek és tudat mentális szférájában.

▶ Folytatás a 4. oldalon

Ezékiel könyve – a szenvedély

A fiatal jeruzsálemi papot, Ezékielt Kr. e. 597-ben, a város első, kíméletesebb ostroma után közvetlenül Babilóniába deportálták. Kietlen vidéken élt honfitársaival együtt, a Kebár folyó mellett, amely mesterséges csatornaként az Eufrátesz vizét vitte el Babilónia kiszáradt földjeire. Nagyjából harmincéves lehetett, amikor Isten elhívta őt prófétajául.

Először az volt a feladata, hogy az ítélet elkerülhetetlenségét hirdesse a bűnös Jeruzsálem számára. Miután azonban a város Kr. e. 587-ben másodszor is, immár végleg az ellenség kezére került, a templomot pedig lerombolták, Ezékiel új feladatot kapott: Isten irgalmát, a megtérés lehetőségét és a szabadulás hihetetlen ígérétét kellett hirdetnie. Leghíresebb látomásában csontok hevernek egy völgyben, a babiloni pusztításra és a nép megsemmisítésre való egyértelmű utalásként. Amikor azonban a próféta Isten ígét hirdeti a csontoknak, azok egyszeriben megelevenednek, és hús-vér embereké, a feltámadó Izráel tagjaivá állnak össze.

A „különös” próféta

Ezékiel bizonyosan az Ószövetség legkülönösebb prófétája. Őt is foglalkoztatta Isten egyedülálló szentsége, mint Ézsaiást. Jeremiáshoz hasonlóan néha ő is „előadta” a rábízott próféciákat. Néha elakadt a szava saját rémítő látomásai miatt, mint Dánielnek. Isten gyakran összetörte az ő szívét is, mint Hóseását. Mégis, a maga módján egészen más volt, mint a többi próféta. Szenvedélyes, szinte minden önkontrollt nélkülöző kijelentései, fájdalmas dühkitörései, transzba esései miatt ma talán örülnek tartanánk. Pedig csak szenvedélyesen átélté azt a szerepet és üzenetet, amelyet Isten rábízott. Ez az üzenet ellentmondott a babiloni zsidó foglyok hétköznapi valóságának és tapasztalatainak, Ezékielnek pedig mindenképpen meg kellett győznie őket arról, hogy Isten nem győzhette le Babilon; ő továbbra is munkálkodik a történelem eseményei mögött, és hamarosan megszabadítja népét.

Az isteni szenvedély

A Bibliában gyakran olvasunk a szenvedélyről, mégpedig Istennel kapcsolatban. A zsidó nép igazi példaképei voltak azok, akik szenvedélyesen vetették bele magukat Isten szolgálatába, akiknek akaratát tulajdonképpen Isten akarata, a törvény irányította. S talán még gyakrabban olvasunk arról, hogy Isten mennyire szenvedélyesen, ellentmondást nem tűrő és következményeket nem ismerő módon szereti az övét és fordul azok ellen, akik ezt a szeretetet megsértik vagy semmibe veszik.

„A szenvedély nem ünnepel. Ez a komor erő, mely mindegyre alkotja és pusztítja a világot, nem vár választ azoktól, akiket megérint, nem kérdi, jó-e nekik, nem sokat törődik a viszonylagos emberi érzésekkel. Az egészet adja és az egészet követeli: azt a föltétel nélküli szenvedélyességet, melynek legmélyebb árama maga az élet és halál.” (Márai Sándor)

► Magyar Bibliatársulat

HIRDETÉS

A Női Missziói Szolgálat július 19–26. között megszervezi az egyedülálló szülők és gyermekeik konferenciáját Révfülöpön, az Ordass Lajos Evangélikus Oktatási Központban. A hét témája a Biblia évére tekintettel: *Mindennapi – élő – kenyérünk*. Jelentkezéseket június 22-ig várjuk a következő címre, illetve telefonszáma: MEE Női Missziói Szolgálat, 1085 Budapest, Üllői út 24.; 20/824-2791.

SZENTHÁROMSÁG ÜNNEPE UTÁN 3. VASÁRNPAP – Ez 18,1–4.21–24.30–32

Kollektív bűn – egyéni megtérés

A VASÁRNPAP IGÉJE

A közmondás kollektív tapasztalatot összegez: „Az apák ettek egrest, és a fiak foga vásott el tőle.” A Babilonban született nemzedék vélekedett így: ha atyáik nem vétkeztek volna, Isten nem sújtotta volna népét hetvenesztendei fogsággal.

De az atyák vétkeztek. Elkövették, amit Ezékiel – a textus felolvasásakor kihagyásra rendelt részben – felsorol: áldoztak a bálványoknak, semmibe vették a házaselet tisztaságát, kiuzsorázták a segítségre szorulót, szociálisan érzéketlenek voltak a nehéz helyzetbe kerülők iránt. Úgy éltek ezekben a bűnökben, mintha másképp nem is lehetne élni. Ami pedig a normális életvitel része, hogyan is lehetne bűn? Ezért eleinte csak csodálkoztak a prófétákon, akik az életvitelszerűen elkövetett bűnöket – az egész társadalmat megtérésre szólítva – makacsul bűnnek nevezték. Amikor pedig kilátásba helyezték Isten szigorú ítéletét, a vezetőök a megtérni nem akaró többség támogatásával rájuk támadtak, és üldözték őket.

A fiak fogságban született nemzedéke nem automatikusan tisztult meg az atyák bűnétől. Hiszen olyan családban kellett felnőniük, ahol a felnőttek életvitelének része volt a felsorolt bűnök legtöbbsze. Miközben panaszkodtak, hogy az atyák bűne miatt kell fogságban élniük, szinte észrevétlenül vették át az atyák bűnös életvitelét. Isten ezért fi-

gyelmezteti őket, hogy nincs tetszésére a széltében-hosszában hangoztatott mondas: „Az apák ettek egrest, és a fiak foga vásott el tőle.” Az atyáknak is, és a fiaknak is meg kell térniük az életvitellé vált bűnökből. Aki megtér, élni fog. Aki nem tér meg, meghal. A fogság, mint ítélet, kollektíve érte a népet. A megtérés azonban nem lehet kollektív. Megtérnie kinek-kinek magának kell.

A megtérés nem azonos a hitre jutással, mint sokan gondolják. A megtérés gyökeres szakítás a bűnös életvitellel, amelyet a többség normálisnak fogad el. Ennek könnyebb módja az, amit az első keresztény évszázadok remetéi választottak. Kivonultak a bűn fészkévé lett társadalomból. Volt, amikor Isten is ezt az utat ajánlotta. Ezért parancsolta meg Ábrahámnak, hogy hagyja el Ur városát, és induljon új hazát keresni azon a földön, amelyet ő ígér neki. Mózesnak pedig a kollektív kivonulás, az exodus irányítása lett életfeladatává. De a babiloni fogsággal ennek vége. Vége az ő szövetségnek. Azóta a világból való kivonulásnál sokkal nehezebb úton kell járniuk a megtérni vágyóknak.

Ez az út emberi erővel nem is járható végig. Aki csak a maga erejére hagyatkozik, arra biztos bukás vár. A megtérésnek az új szövetségben éppen ezért előfeltétele a hitre jutás. Mert a hívó minden útján Istennel jár, mint egykor Ábrahám, „minden hívó atyja”.

Oratio æcumenica

[Lelkész:] Urunk! Hálával és bizalommal fordulunk most feléd imádságunkban. Tudjuk, te ma is mentő indulattal keresed az elveszetteket. Elveszettségünkben, veszteségeinkben kérünk, siess segítségünkre!

[Lektor:] Mindennapi életünkben gyakran szenvedünk attól, hogy elveszítettünk fontos dolgokat. Így fáj sokszor az elveszített bizalom, a megértés hiánya, a meg nem talált közös hang. Urunk, aki az elveszett megtalálásában leled örömöd, kérünk, munkáld Lelked gyógyító erejével a békességet és az emberek közti bizalmat! Hogy megtaláljuk egymáshoz az utat. Hogy megjeljük a megfelelő szavakat. Jézus Krisztusért kérünk...

[Gyülekezet:] Urunk, hallgass meg minket!

[Lektor:] Kérünk, segíts az elveszített értékek hiányával küzdő világon! Add, hogy igéd hirdetése hozzájá-

ruljon ahhoz, hogy minél többen megtalálják azt, ami az életben igazán fontos! Add, hogy az emberek megeljék a te utadat, s átéljék a hozzád kapcsoló hit megtartó erejét! Munkáld a hirdetett ige által is a tévelygők megtérését! Jézus Krisztusért kérünk...

[Gyülekezet:] Urunk, hallgass meg minket!

[Lektor:] Annyi ember szenved hiányoktól, Urunk! Olyanok, akik elveszítették társukat, otthonukat, biztonságot adó fogódzóikat, megélhetésüket, egészségüket, mélységeken átsegítő, próbákban megtartó hitüket. Találj rájuk, hogy ne legyenek elveszettek! Vedd karjaidba őket jó Pásztorként! Kérünk, támogasd azokat is, akik az elesettek felkarolásán munkálkodnak! Jézus Krisztusért kérünk...

[Gyülekezet:] Urunk, hallgass meg minket!

Bűnösöknek Megváltója

► **A Szentháromság ünnepe utáni harmadik vasárnap graduáléneke, a *Bűnösöknek Megváltója* (EÉ 382) nem eredeti dallamos ének. Olyan dallamot kölcsönöz, amely talán az egyik legismertebb gyülekezeteinkben (EÉ 72, *Mi Atyánk, ki vagy mennyekben*). Ezért most, talán formabontó módon, arra kérem az olvasót, idézze fel magában a jól ismert dallamot, s a cikk olvasása közben próbálja élekelni a vers sorait!**

„Bűnösöknek Megváltója, / Jézus, lelkünk Megtartója! / Ki szerethet úgy bennünket, / Mint szeretted te lelkünket, / És lettél vigasztalásunk, / Nyugodalmunk, boldogságunk!” (1. vers)

Énekünk hat versének minden szava szoros egységet alkot a felolvasásra kijelölt igeszakaszokkal és a nap kollektá imádságával. A vasárnap központi mondanivalója a bűn, a bűnből való megtérés állandó lehetősége, az Isten által megígért és Krisztusban kiteljesedett megváltás. „Hagyjátok fel véteitekkel, amelyeket elkövettek, és újuljatok meg szívetekben és leletekben! Miért halnátok meg, Izráel háza? Hiszen nem kívánom a halandó halálát – így szól az én Uram, az Úr –, térjtek hát meg és éljete!” – olvashatjuk Ezékiel könyvében (18,31–32), s így énekelünk a 2. versben: „A tévelygés éjjelé-

ben, / A bűnösök seregében / Mint hajnalcsillag feltűntél, / És értünk halálra mentél, / Hogy Istennel megbékéltes, / És minket örökké éltes.”

Az epistola így hangzik: „*Alázzátok meg tehát magatokat Isten hatalmas keze alatt, hogy felmagasztaljon titeket annak idején. Minden gondotokat öred vessétek, mert neki gondja van rátok. Legyetek józanok, vigyázatok, mert ellenségeket, az ördög mint ordító oroszán jár szerte, keresve, kit nyeljen el: álljatok ellene a hitben szilárdan, tudván, hogy ugyanazok a szenvedések telnek be testvéreiteken e világban.*” (1Pt 5,6–9) „Ím, előtted leborulok, / Jézusom, hozzád fordulok. / Te adj nekem tiszta szívet, / Hozzád vágyót, hozzád hívet, / Hogy örömmel kövesslek, / És csak téged szeresselek! // Bánat, öröm, bármi érjen, / Bűn útjára ne hagyj térnem! / Légy példám a jó napok-

ban / És vigaszom bánatomban! / Ne hagyj soha felejtenem, / Hogy van Uram, van Istenem!” (3–4. vers)

Az evangéliumi szakaszban (Lk 15,1–10) az elveszett juh és az elveszett drachma történetét hallhatjuk, míg a kollektá imádság részlete így hangzik: „Segíts, hogy el tudjuk hordozni mások vétkeit, és a megbocsátás ajándékával hozzád vezessük az ellenünk vétkezőket.” „Ki oly alázatos voltál, / Mindenkiért imádkoztál, / Add, ebben is híved legyenek, / Az ellenséggel jót tegyek, / Bántóimnak megbocsássák, / Felhőn át is égbe lássak!” (5. vers)

Az ének szerzője Kis János (1770–1846) költő, műfordító, evangélikus püspök. A soproni líceum szelleme, a következetes magyar nevelés adta számára az ösztönzést a szervezett nyelvművelésre. 1791-től Németország legjobb egyetemein tanult. 1796-ban Nemesdömölkön szentelte lelkésszé Hrabowszky Sámuel püspök. Kis János erős szálakkal kötődött Kemencsaljához, 1808 tavaszán nehéz szívvel búcsúzott tőle. Sopronba került, s feljegyezték, hogy hívei egész Kemencsaljáról jöttek vasárnapi hitszónoklatait hallgatni.

lösségünk alól. Ha mindenki ezt teszi, miért ne tehetnénk mi is? Ha mindenki így él, miért ne élhetnénk így mi is? Mi rossz van abban? Hiszen az életvitellé vált bűnök jelentős részét az állam törvénye sem marasztalja el. Mi rossz van abban, ha a házasságról úgy gondolkodunk, mint időleges életközösségről, amelyet bármikor meg lehet szakítani, és másikat lehet kezdeni? Mindenki ezt teszi, miért ne tehetnénk mi is?

Aztán a másik ember és a közvagyon megkárosításának is van számos „bevett” módja, amelyet a törvény nem tilt, amelyet mindenki nyíltan űz: miért ne lehetne része mindez a mi életvitelünknek is? Arról már nem is szólva, hogy a lelkiismereti szabadság jegyében ma kiki olyan vallások vagy tanrendszerek elemeit veheti igénybe testi-lelki egyensúlya helyreállításához, amilyenekét csak akarja. Miért ne folytathatnánk egy kis asztrológiához, egy kis keleti vallásfilozófiához vagy egy kis fehér mágiához mi magunk is? Hiszen boldogulását keresve bárki bármit tehet, amivel másnak nem árt... Vagy mégsem így van?

Megtérünk vagy meghalunk – Ezékiel által Isten ma élénk is két lehetőséget állít. De nem a halálunkat akarja! „*Hiszen nem kívánom a halandó halálát – így szól az én Uram, az Úr –, térjetek hát meg, és éljete!*” (32. vers)

■ VÉGHELYI ANTAL

[Lektor:] Te, aki nem akarsz a bűnös halálát, gyógyítsd meg a mi akaratumkat is! Győzd le bennünk a kapcsolatainkat mérgező bosszúvágy, káröröm és irigység indulatát. Hadd tudjunk őszintén veled együtt örülni mások megmentésének! De segíts azt is észrevennünk, hogy te ezzel a mentő szeretettel veszel körül bennünket is! Hadd legyen ez a mi erőforrásunk is, amely megőrzi a kétségbeeséstől, a kísértésekben való elbukástól. Jézus Krisztusért kérünk...

[Gyülekezet:] Urunk, hallgass meg minket!

[Lelkész:] Hálával és bizalommal fordulunk most feléd imádságunkban, Urunk! Köszönjük, hogy te ma is mentő indulattal keresed az elveszetteket. Elveszettségünkben, veszteségeinkben kérünk, siess segítségünkre! [Gyülekezet:] Ámen.

ÉNEKKINCSTÁR

1812-től haláláig a dunántúli egyházkerület püspöke volt. Kapcsolatban állt *Berzsenyivel*, levelezett *Kazinczyval*; íróként a felvilágosodás követője. Munkái a nyelvtudomány, az esztétika, a történetírás, a nevelés, az életbölcselet körébe tartoznak. 1822-ben nemesi rangot, 1840-ben királyi tanácsosi címet kapott. 1830-tól az Akadémia tagja, ahol Kazinczy halála után a történeti osztályt vezette.

„A minden kegyelem Istene pedig, aki elhívott titeket Krisztusban az ő örök dicsőségére, miután rövid ideig szenvedtetek, maga fog titeket felkészíteni, megszilárdítani, megerősíteni és megalapozni. Övé a dicsőség és a hatalom örökkön-örökké. Ámen.” (1Pt 5,10–11) „Add, hogy hű legyek mindvégig, / Mint az voltál te a síríg, / És én téged, jó Uramat, / Hű őriző pásztoromat / Hűtlen meg ne tagadjalak, / Néked éljek, néked haljak!” (6. vers)

■ W. KINCZLER ZSUZSANNA

Tarzuszi Pál nyomdokában

► Magyarország egyik legnagyobb munkanélküliséggel küzdő régiójában, félmegyenyi területen kezdte meg parókusi munkáját Gerlai Pál, a Fancsal–Hernádvécsei Evangélikus Egyházközség beiktatott lelkésze. Május 31-én, szombaton állította őt hivatalába Sándor Frigyes, a Borsod-Hevesi Egyházmegye esperese.

Az ünnepi istentiszteleten dr. Fabiny Tamás, az Északi Evangélikus Egyházkerület püspöke ApCsel 20,17 alapján tartott igehirdetésben egyebek mellett rámutatott, hogy az új lelkésznek is úgy kell hirdetnie Isten igéjét, amiként azt tarzuszi Pál tette: nyilvánosan és házanként.

Gerlai Pál a Fóti Kántorképző Intézetben kapott elhívást a lelkészi szolgálatra. 1999-ben kezd-

te meg teológiai tanulmányait az Evangélikus Hittudományi Egyetemen. A 2004–2005-ös tanévben a kelenföldi gyülekezetben dr. Blázy Árpád mentor mellett végzte hatodéves szolgálatát, majd 2005-ben szerzett teológus-lelkészi diplomát. Az aszódi evangélikus templomban Gáncs Péter püspök avatta lelkésszé negyedmagával, majd D. Szabik Imre püspök a fancsali gyülekezetbe

küldte beosztott lelkészként. A gyülekezet a múlt évben letett sikeres parókusi alkalmassági

FOTO: CZÖNDÖR ISTVÁN

vizsgálat után választotta meg lelkészévé.

Az újonnan beiktatott lelkész ApCsel 20,20 alapján hirdette Isten igéjét. Prédikációjában kiemelte, hogy az új idők új kihívásaival csak a gyülekezettel együtt lehet sikerrel megbirkózni.

A reformáció idején komoly hídfőállása volt a megyében az evangélikusságnak, de felekezetiünk mára kisebbségbe került. Reményt adhat az itt élőknek, hogy Gerlai Pál személyében most egy fiatal pásztor végzi munkáját. Az iktatást követő közgyűlésen az egyházmegye lelkészei mellett a református és a katolikus egyház képviselői is köszöntötték szolgatársukat.

■ – CZÖNDÖR –

„Íme, nyitott ajtót adtam eléd...”

Túri Krisztina iktatása Albertin

► Új – és egyben régi – szolgálati helyén talált lelki otthonra Túri Krisztina. A fiatal lelkésznőt ünnepi istentisztelet keretében június elsején iktatta be az Alberti Evangélikus Egyházközség másodlelkészi tisztségbe Krámer György esperes. A helyi lutheránus hajlékban tartott alkalmon elsőként dr. Fabiny Tamás püspök, majd az egyházközség új lelkésze hirdette Isten igéjét.

Zsúfolásig megtelt templomban állhatott az oltár elé a Pest megyei Farnosról származó Túri Krisztina. 2000-ben végzett az Evangélikus Hittudományi Egyetemen; lelkésszé az év július elsején avatta Kiskőrösön D. dr. Harmati Béla püspök. Segédlelkészi éveit Pilisen, majd Albertin töltötte, ezután került Nyáregyházára, ahol 2007 szeptemberéig szolgált.

Albertin a helyi evangélikusok óvodát, általános iskolát, szeretetotthont, valamint idősek nap-

pali klubját működtetnek. A gyülekezet úgy döntött – miként ezt a parókusi lelkész, Szmolár Attila is szorgalmazta –, hogy létre-

FOTO: GAZDAG SZUSZÁNNA

hoz egy másodlelkészi állást. Túri Krisztinát kérték fel e feladat ellátására, mert már korábbról ismerték és megszerették őt. A fiatal lelkész nő negyedéves teológushallgató kora óta az alkohol-

és szenvedélybetegség gyógyításával, utógondozásával foglalkozó Szarvasi Középfalmi Misszió Alapítvány munkatársa; ebben a szolgálatban jól hasznosíthatja a Debreceni Egyetem pasztorálpszichológiai képzésének lelki gondozói szakán szerzett tudását. Ezenkívül nyaranta már jó ideje megtaláljuk őt azokon a konferenciákon is, amelyeket gyermekeiket egyedül nevelő édesanyák számára szervez egyházunk Női Missziói Osztálya.

Az istentiszteletet követő közgyűlésen – amelyet Farkas László felügyelő nyitott meg – köszöntötte is őt többek között a női missziói munkaág vezetője, Brebovskyné Pintér Márta lelkész, Fazekas László, Albertirsa polgármestere, valamint – a szarvasiak nevében – Nobik Erzsébet nyugalmazott lelkész. Elsőként azonban természetesen Isten igéje szólt a templomban.

Fabiny Tamás Jn 10,9 alapján tartott prédikációjában arról beszélt, hogy az avatott akkor vehet részt jól pásztori szolgálatát, ha a jó pásztor, Jézus tanítványa tud maradni. „Én vagyok az ajtó: ha valaki rajtam át megy be, megtarta-

tik...” Jézus a jó pásztor, aki életét adta juháiért, és ő egyben az ajtó is, rajta keresztül vezet utunk az Atyához. Az Útmutató egyik aznapi bibliai verse alapján az igehirdető arra kérte az ifjú lelkésznőt, hogy maradjon jó „ajtónálló”, látogassa a rábízottakat, és minden generációnak beszéljen Krisztusról.

Túri Krisztina „szót fogadott”, hiszen már az iktatás után mondott „szószékfoglaló” prédikációjában is a Megváltóról tett tanúságot. Az ünnepi istentiszteletre szóló meghívón olvasható ige, 1Jn 4,15–16 alapján rámutatott, hogy napjainkban szinte iparágak épülnek az ember szeretethiányára. Sokan olyanra vágnak arra, hogy átléphetné a szeretni és szeretve lenni érzését, hogy néha vállalhatatlan kompromisszumokat kötnének. Az ember szeretetre vágyik, ugyanakkor fél is... Az Isten szeretete azonban más. A kereszt annak bizonyossága, hogy az Úr egyszer és mindenkorra döntött mellettünk Krisztusban, és örök szeretettel szeret minket.

■ G. Zs.

„Elcsendesedés Háza”

Épületszentelés Rákosszentmihályon

► Örömteli ünnepe volt a Rákosszentmihály–Sashalmi Evangélikus Egyházközségnek június 1-jén: a vasárnap délutáni istentisztelet keretében – Győri Gábornak, a Pesti Egyházmegye esperesének a szolgálatával – átadták rendeltetésének a gyülekezet új épületét, az Elcsendesedés Házát.

A gyülekezet régi álma teljesült azzal, hogy a hetven éve parlagon heverő – eredetileg templomépítésre szánt telken – végre épület áll. Táborszki Péter építész tervei alapján Kiss János vállalkozó közreműködésével készült el a három lakásból álló építmény; a lakások egyike képezi a gyülekezet tulajdonát, s reménység szerint hamarosan egy, a közös-

A belső térben folytatódó istentiszteleten egy gyülekezeti éneket követően Győri Gábor hirdette az igét a 62. zsoltár 2–7. versei alapján: „Csak Istennel csendesül el lelkem, tőle kapok segítséget.” A mindennapok zajló életében mindenkinek lehet vágya és célja a csend, ami nem egyszerűen a zaj hiányát jelenti, hanem olyan csendet, amikor történik is valami: amikor találkozhatunk Krisztussal „belső szobás, lelkünket gyógyító alkalmon”.

Az igehirdetést követő egyperces csendben mindenkinek alkalma volt saját szívét is az „elcsendesedés házáként” kitárni Krisztus előtt. Ezt a csendet a Filia énekkar újabb – egész halkán megszólaló – zeneszáma törte meg, szép harmóniákkal töltve be a teret és a gyülekezeti tagok szívét.

Az istentisztelet végén a hála és köszönet szavai hangzottak el, illetve a vendégek megismerhet-

FOTO: GYŐRI DANIEL

ség életében aktívan részt vevő családnak válhat otthonává, élettel töltve meg a falakat s folytatva a magvetést.

Az ünnepi alkalom az udvaron kezdődött egy hálaadó énekkari darabbal, majd az építész átadta az épület kulcsát az esperesnek, aki továbbadta a gyülekezet lelkészeknek, Börönte Mártának. Ő nyitotta ki az ajtót, s invitálta a jelenlévőket a lakásba.

■ GYGD

Megférsz vagy...

Viharokat kavart Szeverényi János országos missziói lelkész vezércikke, amely két hete jelent meg lapunkban *Megférsz vagy meghalsz* provokatív címmel. Különösen is a lelkészek internetes levelezőlistáján, a Fraterneten váltott ki az írás indulatokat sem mentes teológiai vitát egyházunk missziói szolgálatáról.

A témában többszörösen is érintett vagyok, hiszen 1997-től egy cikluson át, azaz hat évig lehettem egyházunk első főállású missziói lelkésze a rendszerváltás után. Lassan öt éve, hogy átadtam a stafétabotot Jánosnak. Jelenleg a püspöki tanácsban belüli munkamegosztás jegyében hozzám tartoznak a különböző missziói területek. Nem felülről, hanem belülről szeretnék hozzászólni a cikk nyomán kieleződő komoly teológiai kérdésekhez.

Szeverényi János – nomen est omen – *Keresztelő János* profetikus hangját idézi: „Megférsz vagy meghalsz”... De az evangéliumok bizonyosságtétele szerint Keresztelő János csalódására – „Te vagy-e az Eljövendő, vagy mást várunk?” (Mt 11,3) – nem a fejszés ítélet-végrehajtó érkezett meg Jézusban, hanem az a Messiás, aki azért jött, hogy életünk legyen, sőt bővelkedjünk. Tény, hogy ő is megtérésre hív, de nem pusztulással fenyeget, hanem a mennyek országának a községét hirdeti meg. Nem halálfelelemmel akar térdre kényszeríteni, hanem az

örök élet evangéliumával, bűnbocsátó, gyógyító szeretetével vonz magához.

A 95 tétel nyomán ma is valljuk, hogy „a hívek egész élete bűnbánatra térés legyen”, de a cikkíró azon állítása, hogy „mindennek a célja az egyházban a megtérés...”, aligha áll meg az evangélikus teológia mérlegén. Mint ahogy erősen ítéletes az a summás megállapítás is, hogy a liberalizmus, kultúrprotestantizmus, liturgiai buzgóság mind annak a jele egyházunkban, hogy „az élő Krisztus nincs jelen a szívünkben”.

Ugyancsak teológiai kétségeket és kérdéseket ébresztenek az olvasóban a következő sorok: „A titkos recept ismeretéhez, megértéséhez és megvalósításához szükség van beavatásra: az Atya, a Fiú és a Szentlélek Isten lényébe, valóságába való bemenésre.”

Mindezek tisztázása érdekében szükség lenne olyan higgadt teológiai dialógusra, amely sajnos szinte ismeretlen egyházunkban. Nehezen értjük meg egymást, alig találjuk a közös nyelvet. Sokkal inkább fertőz a politika hisztérikus világából átvett személyeskedő, csak szekértáborokban, kasztokban gondolkodni képes, a másikat stigmatizáló, szeretetlen intolerancia, amely bomlasztja amúgy is törékeny közösségeinket.

Bárcsak felismernénk végre, hogy az igazi cél nem a másik legyőzése, meg-

győzése, hanem sokkal inkább a megértése. Hátha rajta keresztül is a Mester akar valamire megtanítani bennünket... Hátha olyan kincset kapok a másiktól, amely belőlem hiányzik... Hátha kölcsönösen ki tudjuk egészíteni, gazdagíthatjuk egymást...

Nem véletlen, hogy éppen a szeretet-himnusz figyelmeztet arra, hogy töredékes – Károlinál: rész szerinti – az ismeretünk, töredékes a prófétálásunk... A Lélek csodája, ajándéka, ha a részek egymásra találnak, kiegészítik, gazdagítják egymást. Milyen sokat sejtet a 122. zsoltárköszöntő gyönyörű képe a szent városról, amely azért szép, mert részei „jól illenek egymáshoz”!

Egymásra utalt rész voltunk alázatos felismerésével szabad csak egyházunk missziói erőfeszítéseit – néha erőlködéseit – értékelnünk. Ha valaki, akkor egy néhai országos missziói lelkész jól tudja, hogy nem a tömeg, nem a nagy számok a fontosak. De szabad örülni, ha százak mozdulnak meg a hívó szóra.

Ha valaki attól tart, hogy a „diakóniai” jelzőhöz hasonlóan a „missziói” kifejezést is elkoptatjuk, nevezhetjük akár kerületi találkozóznak, hálaadásnak is az eddigi missziói napokat. Lehet vitatni, hogy ezek mennyire hatékonyak a külvilág felé, de tény, hogy ilyenkor legalább kilépünk a megszokott egyházi épületek és keretek kényelmes fedezékéből, esélyt adva a Léleknek, hogy fújjon, akit és amit, akkor és amikor, ahol és ahová csak akar...

Ne feledjük, nemcsak a tanév, de egy gyülekezeti munkaév végéhez is közeledünk. Összel a *Növekedés* jegyében és reménységében hirdettük meg a több évtizedes hiányt pótló országos munkaprogramot. Vajon mennyiben éltünk a komoly segítséget felkínáló munkaterv lehetőségeivel? Mennyiben tudtunk elfogadni értékeket egymástól, egy „más”-tól? Mennyiben tudjuk befogadni, elhordozni, kiegészíteni egymást? Van-e némi jele az egészséges növekedésnek ezen a gyülekezeteink és egyházunk jövője szempontjából sorsdöntő területen? Jó lenne nem megkerülni az őszinte, személyes választást...

Megférrünk-e szolgál- és utastársként egymás mellett egyházunk viharvert hajójában? Vagy csak felesleges terhet látunk a másikban, akivel az a legnagyobb bajunk, hogy különbözik tőlünk? Netán kiszállásra készülünk men-

tőövet, mentőcsónakot, vízbe rejtett cölöpöket keresve?

„Megférsz vagy...” – nincs valódi alternatíva! Nem véletlen, hogy az Egyházak Világtanácsának a nemrég magyar nyelven is megjelent tanulmányi füzetében a címében összekapcsolja a misszió és a kiengesztelődés szolgálatát. (*Részvétel Isten missziójában a kiengesztelődésért* – Forrás: *anyag konfliktushelyzetekben lévő egyházak számára*. Luther Kiadó, Budapest, 2008)

„Uram, kihez mennénk?” – kérdezzük Simon Péterrel, az egykori üres hálójú halásszal együtt (Jn 6,68a). Hisszük, hogy a Mester – minden erőtlenségünk és szeretetlenségünk ellenére – még nem hagyott minket magunkra. Ezért érdemes újra meg újra foltozni, javítani, gyógyítani tépett vitorlát, szakadt hálót és foszladozó emberi kapcsolatokat is – a jobb megértés, együtt hajózás, a feltámadó Szél reményében.

Gáncs Péter püspök
Déli Egyházkerület

Teremtésünnep

Folytatás az 1. oldalról

A szén-dioxid-kibocsátás, a globális felmelegedés, a természeti környezet pusztítása, a hagyományos energiaforrások végeessége, az ózontéreg vékonyodása, a vízszennyezés, a veszélyes hulladék felhalmozása, valamint a mentális környezetszennyezés olyan aggasztó jelenségek, amelyek miatt bolygónk megmen-tése tekintetében a huszonnegyedik órában vagyunk.

A pénteki szekció harmadik előadója Réz-Nagy Zoltán evangélikus lelkész volt, aki A nagyszebeni ifjúsági és konferen-ciai nyilatkozatok című referátumában a nagyszebeni harmadik ökumenikus nagygyűlésen elfogadott, a teremtett világról szóló ifjúsági nyilatkozatok tartal-mát elemezte, és a teremtés ünnepé-nek ökumenikus teológiai összefüggé-seit világította meg a konferencia részt-vevői számára.

Szolgáltatók a farsori templom oltáránál – Aradi György, Páll László (református lelkész), Magassyné Urbán Margit és dr. Széchei Béla József

Az esti pódiumbeszélgetésen Gáncs Péter püspök moderálásával Font Erzsébet településszervezési szakértő, Körmendy János területi főépítész, dr. Kosztka Miklós egyetemi tanár és dr. Sümegh László tanár, a Szent Margit Gimnázium volt igazga-tója folytatott eszmecsere-t a konferenci-án felvetődő fő kérdésekről. A beszélge-tés alatt a háttérben kivetítve voltak lát-hatók annak a fotópályázatnak a képei, amelyet a Déli Egyházkerület írt ki a te-remtés védelme témakörben.

A szombati program Gáncs Péter püs-pök előadásszerű áhítatával kezdődött, amely A Biblia helyes használatáról címet viselte. Amint a címből is következik, a Szentírásnak van helytelen használata is; ezzel kapcsolatban a Déli Egyházkerület lelkészi vezetője három olyan alapvető kritériumot nevezett meg, amelynek be-tartása jó eséllyel garantálhatja, hogy a bibliaolvasás során a helyes használat ke-retein belül maradunk. Ezek a követke-zők: a textusok krisztocentrikus olvasá-sa, az összefüggésekben való olvasás és a közösségben való olvasás. Ez a három szempont biztosíthatja, hogy a Biblia üzenete valódi, építő lelki táplálékká vál-jon a számunkra.

A 2001-es Ökumenikus Charta (Charta Oecumenica) általános és környezeti üze-netét Altziebler Károly rákoskeresztúri presbiter foglalta össze, majd Magassyné Urbán Margit evangélikus lelkész beszélt a charta javaslatainak továbbfejlesztési esélyeiről 2007-es továbbfejlesztési lehetősé-geink és az ECEN lehetőségei címmel. A konferencia záró előadását az ökumeni-kus javaslatok további részletezésének kérdéseiről – különös tekintettel a kör-nyezetvédelemre – Széchei Béla József és Sümegh László tartotta meg.

PETRI GÁBOR

HIRDETÉS

A Vallási Néprajzi Munkacsoport júni-us 10-én 18 órai kezdettel könyvbemu-tatót tart az Országos Egyházi Iroda földszinti termében (Budapest VIII., Üllői út 24.). Az érdeklődők megismerhe-tik a munkacsoport korábbi kiadvá-nyait, valamint Veres Emese-Gyöngyvér „Mikor Oláhország háborút izene...” című, újonnan megjelent kötetét.

Szemléletformálásra törekszenek

Közyűlést tartott a Magyar Ökumenikus Segélyszervezet

► **Istennek hála, ma már hazánkban is számos karitatív szervezet, jótékony-sági egyesület foglalkozik rászorulóknak segítségével. Közülük hetilapunk – a szerkesztőbizottság egy évvel ezelőtt hozott döntésének megfelelően – a Magyar Ökumenikus Segélyszervezet (MÖSZ) tevékenységét kíséri megkülönböztetett figyelemmel. Ennek jegyében számolunk be most lapunk hasábjain a nemzetközi elismerésnek örvendő szervezet szokásos évi köz-gyűléséről is, amelyet május 27-én tartottak meg Budapesten. A XXIII. kerületi országos továbbképző központban zajlott esemény meghívott vendége volt dr. h. c. Jürgen Gohde lelkész, a Németországi Evangélikus Egyház Diakó-niai Szervezetének korábbi vezetője. Természetesen idén is jelen voltak a tagegyházak képviselői, a felügyelőbizottság tagjai, továbbá a szervezet ha-zai szociális intézményeinek vezetői.**

A résztvevőket Orbókné Szentiványi Ilona, a felügyelőbizottság elnöke köszöntötte, majd a levezető elnöknek, Gáncs Péter-nek, a Déli Evangélikus Egyházkerület püspökének adta át a szót. Ezután – a napirendnek megfelelően – Lehel László következett. A segélyszervezet igazgatója megköszönte a munkatársai által nyújtott segítséget, majd röviden vázolta a 2007. évi közhasznúági jelentés főbb pontjait, és beszámolt a 2008. évre vonatkozó tervekről. Megtudhattuk, hogy mivel természeti katasztrófák ta-valy szerencsére nem sújtották hazánkat, Magyarországon „csupán” kisebb helyi károk – paneltüzek, árvíz – után kellett „akcióba lépniük”.

Humanitárius és fejlesztő tevékenység-et tavaly elsősorban tehát külföldön, közelebbről Romániában (Temesköz, Moldva, Udvarhelyszék), Délkelet-Ázsi-ában (Sri Lanka), Szerbiában (Szandzsák), Oroszországban (Kaukázus), Ukrajnában (Kárpátalja), a Közel-Kele-ten (Palesztina), valamint Üzbegisztán-ban és – az egyik legjelentősebb projekt-

helyszínen – Afganisztánban végeztek a szervezet munkatársai. Az említett or-szágokban számos – olykor több éve folyó – fejlesztő projektben dolgoztak: például iskolákat építettek, munkahely-teremtő programokat indítottak (tégla-gyár és szőnyegszövő tanfolyam Afga-nisztánban), civil szervezeti szövetséget hoztak létre Kárpátalján (Ukrajnában), valamint mezőgazdasági, informatikai, háziasszonyképző stb. képzéseket indí-tottak a különböző régiókban.

Mindemellett – igen jelentős mérték-ben – az ökumenikus segélyszervezet 2007-ben határainkon belül is figyelmet fordított a szükséglet szenvedőkre: főként Budapesten, Debrecenben, Gyulán, Mis-kolcon, Olaszliszán, Orosházán és Szol-nokon igyekezett elérni azokat, akik va-lamely okból kiestek a szociális ellátásból, illetve a maguk erejéből nem képesek a társadalmi beilleszkedésre. A segélyszerve-zet éves hazai szociális-fejlesztő tevékenységének elsődleges célcsoportjait az otthonukat veszített családok, a családon belüli erőszak áldozatai és a szenvedély-

betegek jelentették, de menekültügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos programo-kat is előkészítettek 2007-ben.

A hazai szociális tevékenység növeke-dését mutatja, hogy a különálló szolgál-tatások száma harmincnégyről negyven-négyre emelkedett 2007-ben. Elindult többek között a dán Villum Kann Ras-mussen Alapítvány támogatásával egy új szociális modell programja, amely a tár-sadalmi reintegráció elősegítését célozza meg veszélyeztetett családok és gyerme-kek körében. A programban a segély-szervezet szolnoki, orosházi és miskolci intézményei – családok átmeneti ottho-nai – vesznek részt; ez az intézmények komplex szolgáltatási körének, illetve in-gatlanjainak – a tevékenység miatt szük-séges – bővítését is eredményezi.

Egy támogatott afganisztáni iskola

A Formáld te is a világot! mottóval elke-zett szemléletalakító tevékenység foly-tatása az idei tervek között szerepel. Ez a középiskolák tanárait, illetve diákjait célzó projekt a minket is egyre inkább érintő, globalizációval összefüggő problémákra – a környezetvédelemre, az ok-tatásra, az egészségüggyel kapcsolatos kérdésekre, a szegénységre, éhínségre – kívánja felhívni a figyelmet.

Az igazgató által ismertetett jelentés

egyhangú elfogadása után a 2007. évi zárszámadást, illetve a 2008. évre terve-zett költségvetést tárta a jelenlévők elé Szemerei Zoltán felügyelőbizottsági tag. (A számadatokról szólva a könyvvizgá-ló cég képviselője, dr. Eperjes Ferenc el-mondta, hogy a KPMG Hungária Kft. mindent rendben talált.)

A közgyűlésen – az anyagiak kapcsán – szót kellett, hogy ejtsenek az éves tagdíjról is. Mint elhangzott, a gazdasági megszorítások miatt a tagegyházak már nem tudják kifizetni a korábban megál-lapított összeget, így egyhangúlag azt a javaslatot fogadták el, amely az egyházi hozzájárulás minimális összegét hatá-rozza meg.

Ezután következett a német vendég, Jürgen Gohde lelkész felszólalása. A volt szeretetszolgálati vezető egyebek mellet arról beszélt, hogy a szociológusok sze-rint az elmúlt évtizedek egyik legfonto-sabb problémája a társadalom előregede-se. A történelem során korábban még nem volt példa olyan mértékű demográ-fiai változásra, mint amilyen most zajlik. Tennünk kell az idős korosztály diszkri-minációja ellen, remélve, hogy minél többen felismerik, milyen nagy kincs az 55-75 évesek tudása és tapasztalata – hangsúlyozta Gohde.

A közgyűlés lezárásaként D. dr. Harma-ti Béla a kuratórium elnökeként számolt be a segélyszervezet alapítványának hely-zetéről. A nyugalmazott evangélikus püs-pök javasolta, hogy az alapítvány idén ősszel szervezzen konferenciát a karitatív munkával kapcsolatos elméleti, mód-szertani, illetve etikai kérdések megismer-tetésére.

G. Zs.

A szív csodákra képes

Új székházat avatott az ökumenikus segélyszervezet Beregszászon

► **A Magyar Ökumenikus Segély-szervezet (MÖSZ) nevét jól ismerik a kárpátaljaiak is. És nem csu-pán a médiából. Merthogy az 1998-ban bekövetkezett árvízi kataszt-rófa idején az elsők között siettek a bajbajutottak segítségére. Ezt tet-ték a következő árvíz idején is. Már az első alkalommal látták, tud-ták: gyorsabban és hatékonyabban tudnak segíteni, ha ott helyben ala-kítanak ki egy központot, ezért is hozták létre a segélyszervezet be-regszászi irodáját. Hogy erre való-ban szükség volt, az a hamarosan megismétlődő árvíz idején bebizo-nyosodott: a MÖSZ Gerevich János vezette beregszászi szervezete már a katasztrófa első perceiben a helyszínen volt, hogy segítséget nyújtson a bajbajutottaknak.**

A Beregszászon ma Advance Kárpátaljai Tanácsadó és Fejlesztő Központ néven ismert szervezet azóta – ügymond a béke-időkben – igen sok fontos projektet ve-zényelt le. Vállalták többek között a szo-ciólisan hátrányos helyzetűek támogatá-sát, felzárkóztatását, képzését, továbbképzését, emellett igen fontosnak tekintik a munkatársaképzést is. Teszik mindezt ma is nagy-nagy odaadással, a másokra való odafigyeléssel.

Hatalmas az a munka, amelyet a Ma-gyar Ökumenikus Segélyszervezet, il-letve az Advance végez. A programok lebonyolításához helyiségekre is szük-ség van. Ezért vásárolták meg Beregszá-szon azt a Hmelnickij úti épületet, amelynek felújítása után immáron kor-szerű, jól felszerelt oktatótermek várják a sorsukon változtatni szándékozókat, illetve azokat a leendő munkatársakat, akik itt készülhetnek fel az élet nagy ki-hívásaira.

Az új iroda május 23-án tartott avató-ünnepségén részt vett Lehel László evan-gélikus lelkész, a MÖSZ igazgatója és dr. Lévai Anikó, a segélyszervezet jószol-gálati nagykövete is.

például a cunami sújtotta Sri Lankán. Emellett a fejlesztési munkát támogat-juk. Ez azt jelenti, hogy hosszabb távra tervezzük, mert amikor szociális mun-kásokat képezünk, rajtuk keresztül meg akarjuk sokszorozni az erőnket. A képzési központok mindenképpen a jövő építését szolgálják, hiszen így hely-i munkatársakat tudunk „bevetni” bármikor katasztrófa idején, illetve ál-taluk tudjuk elérni a legrászorultabb ré-tegeket azzal a céllal, hogy jövőképet mutassunk nekik, és segítségük őket a jö-

A segélyszervezet igazgatója és jószolgálati nagykövete átadja rendeltetésének az új épületet

vő építésében. E célból Magyarorszá-gon is – részben az önkormányzatok-kal karöltve – tizennyolc szociális in-tézményt tartunk fent és működtetünk, továbbá negyvennégy különböző szo-ciólális szolgáltatást végzünk.

Ami a kárpátaljai munkát illeti, sze-rintem ez nagyon jó példa arra, hogy ezen a vidéken is elindult az igazi felké-szülés az élet minden kihívására. Elin-dult valami, ami – sajnos – egy kataszt-rófával vette kezdetét. De már akkor lát-tuk: nem tudunk mindenütt idejében ott lenni, ezért helyi szervezeteket kell ki-építenünk, hogy valóban hatékonyak le-gyünk. Elképzelésünkhöz Gerevich Já-nosban és munkatársaiban nagyszerű segítőkre találtunk, erőfeszítéseik ered-

ményességét az itteniek is tapasztalhat-ják. Sajátosan kárpátaljai igények szeri-nt szervezik a tevékenységüket. Nagy öröm számunkra, hogy ennek a munkának a fontosságát felismerték a helyi vezetők is, s a mai megnyitóünnepségen is azt ta-pasztaltuk: mind a járás, mind a város vezetése támogatja a szervezetet.

A beregszászi iroda mára szinte tel-jesen önállóan működik. Természetesen mi továbbra is segítjük a munkájukat, igyekszünk azokat az európai uniós erő-forrásokat ide csoportosítani, amelyek

A Bartók rádió június 11-én, szerdán 18 órai kezdettel sugározza A 19. budapesti Bach-hét programjairól című műsorát. Az adásban dr. Kamp Salamon művészeti vezetővel Ménes Aranka beszélget. BOTTA DÉNES felvétele a június 2-ai nyitókonzerten készült.

JÚNIUS 6–8.

V. református zenei fesztivál

Beszélgetés Böszörményi Gergellyel

► **A református zenei fesztivál 2008-ban minijubileumhoz érkezik: ötödikszőr rendezik meg Budapesten, a ferencvárosi Bakáts tér – Ráday utca – Kálvin tér szakaszon. Van-e bármiféle változás a kezdetekhez képest? – kérdeztük a rendezvénysorozatot életre hívó Böszörményi Gergelytől, a Periferic Records Kiadó igazgatójától.**

– Nagyon sok minden változott. Abban a tekintetben, hogy a református egyház soha olyan erősen nem mutatkozott meg, mint ahogyan ezen a fesztiválon meg fog mutatkozni. Érttem ezen azt, ami tulajdonképpen már öt évvel ezelőtt is szándékomban volt. Az első keretfesztegetés arról szólt, hogy az Urstien dicőségére elhangzó református énekeket kihoztuk a templomból, és egy világi helyre vittük, a Zeneakadémiára. Rá két évre a fesztivállal kimentünk az utcára. Az utcai fesztiválok célja általában az, hogy egyfajta felfordulást csináljanak, tehát hogy mindenki odafigyeljen, mert nem megszokott helyen vannak; másrészt pedig az, hogy az egyházi intézmények valóban megmutatkozzanak.

Most jutottunk el oda – és úgy látszik, arra valóban szükség volt, hogy én öt évben keresztül keressem a gyülekezeket, a zsinati, oktatási és szociális, vagyis a társadalom számára fontos intézményeket –, hogy ezek most meg is jelennek. Például a missziós munkaágak közül négy is jelen lesz: a börtönmisszió, a vakmisszió, a telefonos lelkeségyszolgálat és a menekültmisszió. Ők eljönnek a Bakáts térre, és megmutatják, hogy mivel foglalkoznak. Például azon gondol-

hogy lehet ma végigmenni az utcán? Jóformán sehogy. Tehát a társadalom számára elengedhetetlen az egyház munkálkodása. Valószínűleg össze is omlana ez a társadalom az egyházi intézmények nélkül.

– Ez pedig minden felekezetre áll, nem csak a református egyházra.

– Természetesen, és állandó harc folyik állam és egyház között, ahelyett hogy valami béke felé simulnának ki a dolgok, és ez igaz a kultúrára is. Mert az egyházi kultúráról nem is akarnak tudomást venni, mintha nem is lenne. Mintha Kodály nem írt volna hét genfiszoltár-feldolgozást. Éppen az elmúlt évben hangzottak el... Állandóan pályázunk, de valamiért ezekre a rendezvényekre semmi pénz nincs. Mintha nem is léteznénk.

Másik ilyen példám az iskolák. Nekem rögeszmém, hogy az oktatási intézmények jelenjenek meg a fesztiválon. A gyerekek nagyon helyesek, amikor valamit bemutatnak. Rengeteg művészeti ág van, amellyel a református intézmények foglalkoznak. Van itt citerazenekar, néptánc, rockzene, van itt kórus, versmondás. Minden van. Most vidékről jön három iskola: Csajágról, illetve Miskolcra a Lévay József Református Gimnázium, Kunszentmiklósról a református általános iskola és gimnázium; rajtuk kívül a Julianna Református Általános Iskola és a Benkő István Református Általános Iskola és Gimnázium Újpestről. Az is újdonság, hogy a zsinati ifjúsági irodája is ott lesz. Az egyházirol sokan azt gondolják, hogy öreg nének és bácsik gyülekezete. Kétségtelen, hogy a templomokban még mindig az idősebb generáció van nagyobb számban jelen, sajnos.

Hogy a tudósokat is említsük, három meghívott előadó vesz majd részt a ke-

tatkozik, mint a református egyház, és egy olyan cég is kapcsolódik hozzá, mint a miénk, a Periferic Records Kiadó, akkor lehet tudni, hogy mondanivalónk van. S hogy visszatérjünk a beszélgetésekhez: ebben az országban élünk, ezer sebből vérzünk, mi történik? Erről mindenkinek van valamilyen véleménye.

– Tehát a keretfeszítés egyben nyitás is.

– A katolikusok mindig azt mondják a reformátusokra, hogy ti olyan nyitottak vagytok, és olyan haladó szelleműek már-már... Én meg azt mondom, hogy bizonyos esetekben mi nehezebben megyünk az utcára. Hát ezt akartam én most. Menjünk ki az utcára, és mutatkozzunk meg. Itt vagyunk! Nem feketesuhás, fekete könyves emberek jönnek-mennek az utcán, és próbálják betéríteni akár erőszakkal az arra járó. Aki odamegy, azt fogja látni, hogy ezek kultúreberek, ugyanolyan zenét hallgatnak adott esetben, mint ők is.

De az is fontos kérdés, hogy a saját egyházi közegeinket hogyan tudjuk megváltoztatni, fejleszteni, összehozni. Ez viszont nem jelenti azt, hogy ide csak reformátusok jöhetnek. Hogy csak egyet emeljek ki, az idei példa nagyon jól szemlélteti az ökumenét: a református zenei fesztiválon az első fellépő a Bakáts téri katolikus templomban az újpesti baptista harangegyüttes.

– Ha a többi fellépő nevét is fel szeretnénk sorolni, az szétfeszítené a beszélgetésünk kereteit...

– A harmincezes példányszámban megjelenő legszínvonalasabb műsorajánló, a Fidelio különszámot szentel az eseménynek. Ez a figyelem korábban nem volt jellemző; ma azonban már eljutottunk odáig, hogy a média azt mondja, ezt támogatni kell, erről beszél-

FOTO: LUKÁCS GÁBRI

koztam, hogy mi, látó emberek, még ha szemüveg van is rajtunk, néha mennyire nem látunk semmit rajta keresztül, nem értjük a vak embereket. Ezért egy kicsit sajnáljuk őket, kicsit esendőnek tartjuk, pedig egyszerűen csak meg kellene próbálnunk, milyen az, amikor nem látunk. Erre gondolok, amikor azt mondom, hogy jöjjenek el a missziók, és mutassuk meg, mit csinálnak. Egy kerekesszékel-

rekasztal-beszélgetésen: Matolcsy György, Kulin Ferenc és Bogár László. Tehát nemcsak hitről beszélünk, hanem az orszá-
gunk helyzetéről is.

– Miért kell mindezt egy zenei fesztivál keretében?

– Aki már szervezett zenei fesztivált, az tudja, hogy az az utcán más. Lehet csak zenével foglalkozni, de amikor egy olyan mögöttes intézmény is megmu-

ni kell. Ez a fesztivál a magyar kultúra és a zenei örökség része. Lehet elhallgatni, lehet nem támogatni, de nem lehet úgy tenni, mintha nem lenne. Ott vannak a kórusaink, együttesek, amelyek díjakat hoznak haza a nagyvilágból. Tehát létező kulturális és egyházi értékekről van szó. Erről szól a fesztivál, ezeknek a bemutatásáról.

■ VERES EMESE-GYÖNGYVÉR

7 ima – 7 hitvallás

► **A pestszentlőrinci és budavári koncertek után június 1-jén, vasárnap a nagytarcsai evangélikus templomban csendült fel Kákay István 7 ima című zenei költeménye. A Lőrinci Grádicsok és a Poézis együttes tagjai a Jubilate kórus hívására érkeztek a gyülekezetbe, hogy előadásukkal szolgáljanak az istentiszteleten.**

Az elhangzó költemények mind a Teremtőről szóló hitvallásokként szóltak meg.

„...Számban nevednek jó íze van...” (Ady Endre)

„Mindenütt láthatatlan. Mindenben látható.” (Rónay György)

„...kincsemmé vált minden, ami bűn volt, / mert Neked vallhatom...” (Hajnal Anna)

„...köszöntlek a szívárvánnyal, az éj minden tüzevel, / és végül az ámulatos nap-ragyogással: / mind a tiéd! valamennyiben itt vagy...” (Weöres Sándor)

■ GYGD

Pedagógus-csendesnap az Északi Egyházkerületben

Hosszabb szünet után május 30-án dr. Roncz Béla igazgató szervezésében az Evangélikus Egyház Aszódai Petőfi Gimnáziuma adott otthont a pedagógus-csendesnapnak.

Az egyházkerület óvodájából, általános iskoláiból és három gimnáziumából több mint száz pedagógus vett részt az egész napos együttléten. Igéihirdetésében dr. Fabiny Tamás püspök Mt 18,15 alapján

Irodalmi Múzeum munkatársának előadását hallgathatták meg a jelenlévők Molnár Ferenc száz éve kiadott, nagy sikerű regényéről, a Pál utcai fiúkról. Az irodalomtörténész sok izgalmas adalékot osztott meg hallgatóival, miként az Evangélikus Országos Múzeum tudományos munkatársa, Regősné Zászkaliczky Zsuzsa is, aki interaktív előadásában a kortárs művészet és a Biblia kapcsolatát elemezte (képiünkön).

A SZERZŐ FELVÉTELE

kiemelte, hogy a gyermekek a tanév végétével is példák lehetnek a számunkra, hiszen ők még tudnak őszintén kérdezni és szívből kérni.

Az áhítat után Emőd Teréznek, a Petőfi

A pedagógusnap alkalmából az egyházkerület a csendesnap végén ajándékkal köszönte meg pedagógusai helytállását.

■ CZÖNDÖR ISTVÁN

Soul- & gospelfesztivál 2008

Június végén újra soul- & gospelfesztivál lesz Budapesten. A műfaj amerikai, brit, német és holland legjobbjai mellett fellépnek hazánk legszínvonalasabb gospelcsapatai is.

A 2007 őszén több mint huszonöt ezer embert vonzó eseményre idén is a Westend tetőkertjében kerül sor; a rendezvényt emellett a Nyugati téren felállított színpad programjaival teszik még színesebbé. A gospel műfaján belül szinte minden zenei irányzat képviselteti

magát, így helyet kapnak például tradicionális gospel-, rock-, a capella, pop-, etno-, rap- és funkzenekarok is.

A június 18-tól 21-ig tartó soul- & gospelfesztivál minden koncertje ingyenes – kivéve az esemény sztárvendégeit felvonultató 18-i estét, amikor a brit Hillsong London és az Egyesült Államokban is méltán népszerű Matt Redman lép színpadra Take It to the Streets című európai turnéjuk hatodik állomásaként.

■ K. Z.

A Duna Televízió Isten kezében című sorozatműsorának következő adásában, június 7-én, szombaton 12 óra 5 perctől Kenyárról szóló összeállítás láthatunk. Bálintné Kis Beáta, aki már Zimbabweben és Pápua Új-Guineában is éveket töltött családjával, 2005 óta végző missziói szolgálatot ezen a területen. A helyi evangélikus gyülekezetek példája nyomán tanúi lehetünk, hogy miként létezhetnek virágzó keresztény közösségek a sokszor a felemelkedés helye nélkül élő emberek között a távoli Kelet-Afrikában. Ismétlés: Duna II. Autonomia, június 8., vasárnap, 11.15; Duna Tv, június 10., kedd, 7.20 Szerkesztő: Nevelő Zoltán; rendező: Horváth Tamás.

Nyilas Misi Horvátországban

Noha egyházi fenntartású intézményként csak első tanévének végéhez közeledik a szombathelyi Reményik Sándor Evangélikus Általános Iskola, máris nemzetközi sikerekkel büszkélkedhet. Suliszínházának tagjai május 20-án öt napra a horvátországi Sisak városába utaztak, hogy ott fellépjenek a Maslačak nemzetközi gyermekszínházi fesztiválon.

A szombathelyi gyerekek a *Légy jó mindhalálig* című Móricz Zsigmond-regény rövidített musicalváltozatát mutatták be. A vasi megyeszékhelyen a darab teljes, mintegy két és fél óras változatának előadásával érdemelték ki a sisaki fesztiválon való részvételt, ide azonban csak tíz gyerek és két felnőtt utazhatott, a darabot így rövidíteni kellett.

Az eseménynek helyet adó, mintegy ötvenezer lakosú város Zágrábtól délre, a bosnyák határ közelében fekszik, Horvátország egyik legszegényebb vidékén. A település kulturális élete mégis szokatlanul pezsgő, két színháztermében bemutató- és stúdiószínház működik, színjátzó és balett-társulatokkal. A Maslačak nemzetközi gyermekszínházi fesztivált tizedik alkalommal rendezték meg; a hazaiakon kívül magyar, orosz, szerb és holland társulatokat is fogadtak résztvevőként.

A fesztivál szervezői a vendégek minden kívánságát igyekeztek teljesíteni. Mind a próbákon, mind a fellépés alkalmával minden emberi és technikai segítséget biztosítottak. Annak érdekében pedig, hogy a gyerekek a fogadó várost és országot is megismerjék, kulturális programokat szerveztek, kirándulásra vitték a résztvevőket. A szombathelyi gyerekek így eljutottak a helyi vár rejtett zugaiba, kirándulhattak a bosnyák határon fekvő s a háború nyomait még viselő városkába, Hrvatska Kostajnicába is.

A szombathelyi Suliszínháznak ez volt az első külföldi fellépése, de éppen a találkozó ideje alatt érkezett részükre ajánlat egy cserefellépésre a vajdasági Obecséről.

■ ERDELYIK

HIRDETÉS

A Vadosfai Evangélikus Gyülekezet Alapítvány ezúton mond köszönetet mindazoknak, akik 2007-ben személyi jövedelemadójuk 1%-át alapítványunknak ajánlották fel. A befolyt összeg 315 572 Ft volt. Köszönjük a támogatást, amelyet első sorban templomunk felújítására tervezünk fordítani. Kérjük, ez évben is segítsék alapítványunkat! Számlaszámunk: 58900026-10018163.

HIRDETÉS

Meghívó

Szeretettel várjuk pedagógus testvéreinket az *országos evangélikus pedagóguskonferenciára*, Orosházára. Időpont: június 30. – július 2. Helyszín: Orosházi Evangélikus Általános Iskola és Gimnázium, 5900 Orosháza, Bajcsy-Zs. u. 1. A konferencia témája: 2008 a Biblia éve. Szeretettel várjuk a jelentkezést a világi iskolai közösségekből is. További információk az iskola honlapján található, illetve telefonon kérhetők. Honlap: www.evangelikus-ohaza.sulinet.hu; telefon: 68/419-269, 20/824-9860.

NAGY HÉT VOLT...

► **A teológushallgatók számára mindig nagy élményt jelent tanulmányaik harmadik évében a passiójáték. Más szemszögből ismerik meg a szenvedéstörténetet. Egy héten keresztül az ország különböző gyülekezeteiben különböző korú és sorsú emberekhez viszik el Jézus történetét, és míg a hivatásuk, szolgálatuk alapjául szolgáló váltásgmú hírt hirdetik, maguk is közelebb kerülnek hozzá, mélyebben megértik. Kinek-kinek a maga szerepén keresztül kell szembesülnie azzal, hogy Jézus érte is meghalt. Meghalt a törvényeskedő farizeusért, meghalt Pilátusért meg Péterért és minden tanítványért, a bűnös asszonyért, még magáért az árulóért is. Mindig nagy kérdés, hogy miként lehet eljátszani a főszerepet, Jézus szerepét. Ki az, aki vállalja? Ki az, aki alkalmas rá? Benne milyen folyamatok játszódnak le a turné hete alatt? A harmadévesek Borsod-Hevesi Egyházmegyéjé bejáró passiókörútján a valamikori orosházi diák, *Keveházi D. Sámuel* alakította Jézust. Élete egyik nagy ajándéka-ként emlékszik vissza a turné hetére, a szerepére. Bevallása szerint istenélmények sorát tapasztalta meg, mialatt a gondviselő Isten – a rendelt és legalkalmasabb időben – lelkileg „helyre tette” 21. századi tanítványát.**

– Mit ért istenélmény alatt?

– Korábban, körülbelül nyolc évvel ezelőtt, mikor még Orosházán éltem, tapasztaltam meg először azt a békességet, amit egy istenélmény jelent számomra. *Lutherhez* hasonlóan én is nagy viharba kerültem, és a rettegés közepete imámban Istenhez menekültem. Elhatároztam, hogy változatok korábbi életfolytatásomon, megváltozom, és neki tetsző életet élek.

Döntésemet követően nagyon nagy boldogságot és felszabadultságot éreztem. Valahogy minden a helyére került, és békesség teremődött bennem. Mint ha húsz centivel a föld felett lebegtem volna. A rá következő hetekben komolyabban vettem Istennel való kapcsolatomat. A körülöttem levők visszajelzéseiből tudom, hogy valóban változáson mentem át. Később azonban a hétköznapiok sodrása valahogy elhalványította bennem ezt az élénk és elkötelezett kapcsolatot. Mindenesetre gitárommal és énekemmel sokat szolgáltam gimnáziumi éveim alatt.

Valójában már korábban is mindig fontos kezek tartottak meg, és hirdették általam a kereszténység nagy reménységét: gyerekkoromban sokak meglepetésére maradtam életben, fölépülve egy súlyos betegségből. A teológiára való jelentkezésem ugyanakkor szinte véletlenszerűnek mondható. De – bár küzdelmeket vívok azért, hogy összhangba hozzam egymással a magam karakterét és a betöltendő lelkiesszerepet – nagyon fontosnak érzem ezt az utat. A passió hete lényeges állomás volt: egyrészt újra a misszió egyik eszköze lehettem, másrészt ismét megtapasztalhattam a mindent helyreigazító békességet.

– Miért éppen Ön kapta Jézus szerepét?

– Már elsőéves korunkban kiosztották rám az egyik évfolyamtársam. Nyilván mert – hosszú hajam miatt – én hasonlítottam a csapatból legjobban a hagyományos Jézus-ábrázolások alakjához. Akkor még viccelődés tárgya volt ez a szereposztás, de én folyamatosan éreztem, hogy egyszer valósággá válik. Féltem ettől a szereptől, és egyáltalán nem voltam biztos benne, hogy nekem kellen-e eljátszanom, de eljött a harmadév, és külsőleg még mindig én voltam a legmegfelelőbb erre a feladatra. Hiszem, nem véletlen, hogy rám esett a választás. Isten sok mindenre tanított meg e szerepen keresztül. Miközben belül eltávolodtam tőle, és személyes akaratom, vágyaim kibékíthetetlen harcát vívtam, ő újra megbékített magával, és elfogadtatta velem az ő akaratának a fontosságát, sőt elsőbbségét.

– Hogyan készült fel a szerepre, és hogyan tudott azonosulni vele?

– Egy korábban Jézust alakító szereplőt kérdeztem meg arról, ő hogyan élte át. Abban maradtunk, hogy végül is ez színdarab. Eljátszom, amit Jézus tett, szinte kívülről. De már akkor is éreztem, hogy ez nekem nem fog sikerülni. Nem fogok tudni kívül maradni a történeten. Itt fájdalomról és szenvedésről volt szó, ezt nem lehet kívülről. Így eljártam. A saját fájdalommon keresztül értettem meg jobban, és tudtam meg mélyebben elfogadni, hogy Jézus értem

szenvedett, az én boldogságomért halt meg.

– Milyenek voltak a próbák?

– Az volt a szilveszteri fogadalmam, hogy új életet kezdek, új célokat állítok magam elé, talpra állok, férfi leszek, lelkes leszek, és mindezt saját erőből. Valahogy nem jött össze az egész. Miért? Mert kihagytam Istent. Aztán jöttek a szuplikációk. Három egymás után. Az utolsó volt a legnehezebb. Egy hét után végre megszületett az igehirdetés, s akkor csattant fel bennem, hogy hát ezt nemcsak szépen leírni, megfogalmazni kellene, hanem komolyan át is gondolni. Miként az igehirdetési alapjében állt,

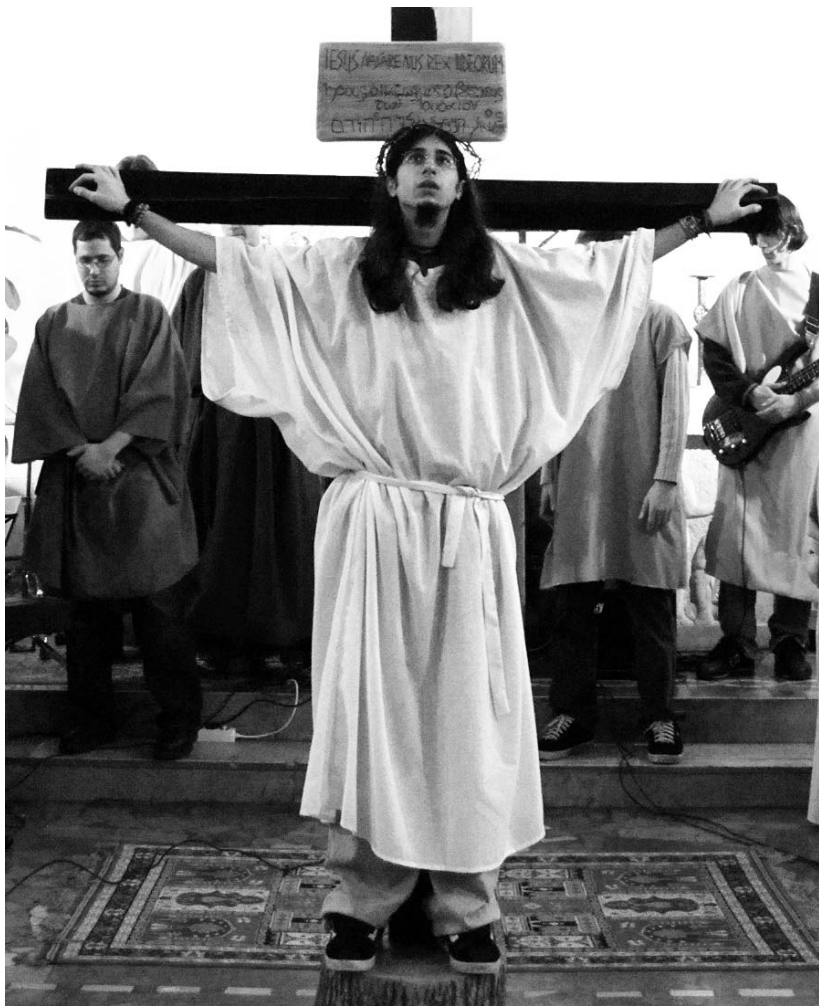

FOTO: KONDELLA MIHALY

nekem is mindent Isten elé kell tennem, mint Ábrahámnak Izsákot. Isten úgysem veszi el azt, ami számodra fontos, amire szükséged van. Március elseje volt; aznap volt az első rendes, kellékes próbánk. Szúrtak a tövisek, fájt az eljátszott korbácsolás, a rugdosás, nehéz volt a kereszt. Akkor történt először, hogy a próba végén sírva mentem ki. Nekem ez a színjáték is fájt. Mennyit szenvedhetett ehhez képest Jézus egy egész napon keresztül?! Nagyon kicsinek éreztem magam. Ekkor éreztem nyolc év után újra nagyon közel Istent. Meztelenül, megalázva álltam előtte. Akkor értettem meg: ez a hét arról fog szólni, hogy engem lelkileg helyre tegyen.

– Hogyan zajlott ezek után maga a nagyhét?

– Kedden, nagyhét második napján egy történetben adtuk elő a darabot. Ott minden nagyobb súllyal hatott. Mi is teljesen másként éltük át. Azok a szavak, hogy elfogatás, bűnös, ítélet, igazság, szabadság, valóságosabban hangzottak. Ott éreztem át legjobban azt a pillanatot, amikor Pilátus előtt elítélték. Hátra-

mentem a negyvenkilós keresztért. A katonát játszó évfolyamtársam segített, de így is nagyon nehéz volt. Odaszólt az egyik rab az őrnek: „Hadd segítsék!” Igen, pont úgy akart segíteni, ahogyan Jézusnak akartak. Én is úgy szorultam segítségre, akár Jézus. Ott voltam az ötven bilincsbe vert ember között keresztre kötött kezekkel. Ott, abban a kiszolgáltatottságban, rabságban, tehetetlenségben értettem meg, hogy ha testileg rabok is, lelküket megmenti, felszabadítja Isten. Imádkoztam: bárcsak ők is megértenék...

Már a hét közepén, szerdán nagyon fáradtnak és gyengének éreztem magam. Úgy estem el a kereszttel, hogy szinte eltörött a csuklóm. Az előadás után kimentem, és a falu végén újra sírva könyörögtem, hogy történjen már valami, mert ezt én tovább nem tudom... Közben a „turné” idejére tervezett egyik találkozóm sem jött össze. Nagyon szerencsétlennek éreztem magam, és akkor jött Isten egyik „pofoncsapása”.

Körülnéztem: gyönyörű naplemente előtt zokogtam. Megint az a nagy békesség, túlárado szépség. Rügyező fák, csiripelő madarak, a színek a vöröstől a narancssárgán át a mélykékig. Minden aggodalmammal, makacskodásommal és gyengeségemmel ott újra megszégyenített Isten. A nagy harmónia megvan, csak bele kell illeszkedni. Nem az én akaratom a fontos.

Ami énekelve, rájuk mutatva: „Meglátjátok majd az Emberfiát.” Kirázott a hideg arra a gondolatra, hogy ennek a mondatnak itt mekkora súlya van.

Utána a Krisztus megcsúfolásáról szóló rész durvára sikerült. Hideg volt, meggöngyödtem a kereszt terhe alatt. Véletlenül érzékeny ponton érintett a korbácsolás. A keresztre rögzítve már zokogtam... Nagyon fáradt és gyenge voltam. Egész testem remegett, és erőfeszítésbe került ott maradnom, de a kezemet egyedül nem tudtam volna kiszabadítani... Ebben az állapotban az „Én Istenem, én Istenem, miért hagytál el engem?!” teljesen életszerű volt. Már nem gondolkodtam, teljesen beleéltem magam. Valóságosan kiáltottam az ég felé. A társaim és az első sorokban ülők, akik közelről láttak, már izgultak, hogy kibírom-e, vagy levegyenek a keresztről... Fizikailag teljesen kimerültem, de nem adhattam fel. Egyrészt kínos lett volna, és elrontotta volna az előadást, ha kiszállok, másrészt nem tehettem meg, hogy megtöröm a hétszáz fiatal számára szóló üzenetet. Ki kellett bírnom, és sikerült.

Miután leszedtek, az istentisztelet végéig még húsz percet pihenhettem a sekrestyében. Isten oltalmába helyezkedve kikokoghattam magam, és próbáltam magamhoz térni. Utána kimentem a levegőre. A kerítésből lebombolt szögördő a töviskoronához hasonlóan feszült hozzám. Elmentem kialudni magam. Egyórás alvás után már egészen jól voltam, és – túljutva a fizikai holtpontra – az aznap esti előadáson már eléggé elfogadható volt az állapotom.

Nagypéntek reggelén hívta fel a figyelmemet rá a vezetők, *Orosz Gábor* Viktor egyetemi lelkész, hogy ez az én napom. Attól a perctől kezdve egész nap ez a mondat működött bennem. Ez az a nap, amikor Jézus meghalt. Valahol ezen a napon nekem is meg kell halnom? Tudtam, hogy nyilván az „őemberem” hal meg, de mi lesz tovább?... Az ismeretlen, az új némi félelemmel töltött el. Érdekes módon nagyon egyedül maradtam ezen a napon. Valahogy úgy, ahogy Jézussal is történt.

Aznap este azért nem omlottam össze, mert az igehirdetés nagyon pozitívan hatott rám. Jézus utolsó perceiben még rábízta anyját, Máriát a szeretett tanítványra, Jánosra. Már ott a kereszten újat kezdett el, új közösséget hozott létre. Ez reménykeltő – még a halál idegenségében is.

Szombaton már utaztunk haza. Nagyon szép volt a Kékes tető a vonatból a napsütéses csillogásban, csodálatosan zárta le bennem a nagyhetet...

– Milyen örömet hozott a húsvét hajnal?

– Otthon igen jó és szíven találó igehirdetést hallhattam. Ennek a húsvétnek is rendelt ideje volt. Az sem véletlen, hogy ez a hét az én életemben pont mostanra esett. Nekem most kellett megküzdenem az őemberemmel és hagynom az újat győzni. Ezt a hetet soha nem fogom elfelejteni. Most sokkal felszabadultabb, boldogabb vagyok. Kezdem megtalálni a helyemet. Életvidámabb vagyok a barátaimhoz továbbra is ragaszkodom, de most ki tudom mondani: „Atyám, te tudod, legyen meg a te akaratom!” Ezt az igét találtam a miskolci nagytemplom több száz énekeskönyve közül az egyikben, amelyik „történetesen” pont az én kezembe került.

– Mit gondolsz, ha valakinek nem adatik meg, hogy bejárjon egy ilyen utat, miként találhatja meg azt a békességet, amelyet Ön megtapasztalt?

– Biztos vagyok benne, hogy Isten mindenkinek az életében elkészít egy olyan pillanatot, amikor megélheti és megértheti mindezt. Mindenkinek más-kor, és történhet persze másféleképpen is. Mindent a rendelt időben. A magam részéről pedig valóban hálás vagyok ezért a hétért, és szeretném, ha továbbadhatnám a bennem levő örömet, békességet.

■ KALIT ESZTER

Evangelikusok visegrádi együttműködése

A diplomácia és a politika nyelvén megszokott fordulatnak számít a „visegrádi négyek” szöszerkezet. A szép múltra visszatekintő, majd a szocializmus idején háttérbe szorított, végül a 90-es években újra felelevenített együttműködési forma a sorsközösséget alkotó négy közép-európai államot, Lengyelországot, Szlovákiát, Csehországot és hazánkat fogja össze. Örvendetes, hogy legújabbban mi, evangélikusok is jelentőséget tulajdonítunk az együttműködés e formájának.

Nekünk, magyaroknak különösen a szlovákokkal, a cseheknek pedig főleg a lengyelekkel van közös protestáns egyháztörténetük. A távolabbi és a közelebbi múltban ez nem mindig jelentett harmonikus együttműködést: bizony adtunk is, kaptunk is – elsősorban a nemzeteket megosztó nagypolitika hatására – sebeket. A legutóbbi időben azonban mintha minden fél felismerte volna, hogy „együttműködésre vagyunk ítélve”.

Hasonló örömfélelmek és gondok jellemzik evangélikus egyházainkat, az utóbbiak elsősorban a szórványhelyzetből és a szekularizáció káros hatásaiból adódnak. Egyaránt érvényes egyházainkra, hogy a gyülekezetek zöme a keményebb, majd a puha diktatúra idején is megőrizte életképességét, majd a rendszerváltozást követően számos új egyházi intézmény nyitotta meg kapuit.

A közös történelmi és egyházi múltat feltáró, valamint a jövőbeli együttműködést előkészítő négyes tanácskozásnak május 25–26-án a csehországi Sziléziai Evangélikus Egyház adott otthont. A lengyel határhoz közeli Ostrava eredetileg német evangélikus templomát zsúfolásig megtöltötte a gyülekezet. Igehirdetéseiben a pünkösdkor beteljesedő prófécia mai érvényességéről szólhattam: „...véneitek álmokat álmodnak, ifjaitok látásokat látnak.” (Jóel 3,1) Nagy örömmre szolgált, hogy magyarul prédikálhattam,

és szavaimat *dr. Mohr Gedeon*, a gyülekezet presbitere tolmácsolta cseh nyelven. (Ez a nagyszerű férfiú néhai *Mohr Gedeon* evangélikus lelkész fia, aki évtizedeken át a felvidéki Hosszúszó gyülekezetében szolgált.)

Az egyházi találkozó fesztiválszerűen folytatódott: a néhány éve még titkoszolgálati központul szolgáló ostravai vár szabadtéri színpadán egymást váltották a fúvőegyüttesek és az énekkarok, közben pedig biznyságtételek és köszöntések hangzottak el. Örömmre egyszer csak magyar nyelven is megszólalt az ének: egy vendégként jelen lévő szlovákiai baptista kórus tett anyanyelven biznyságot az Úrról.

Előtérben Ján Midriak és Fabiny Tamás, háttérben Janusz Jagucki és Stanislav Pietak

A „visegrádi találkozó” igazán az istentisztelet és zenei találkozó másnapján *Teschenben* teljesedett ki. Ez a Monarchia idején is jelentős város a határon fekszik: nagyobb része *Cieszyn* néven Lengyelországhoz, kisebb fele *Český Tešín* néven Csehországhoz tartozik. Utób-

bi helyen található a Sziléziai Evangélikus Egyház központja. A szép épületben megrendezett konferencián a kis egyház szinte valamennyi, szám szerint harminckét lelkésze részt vett. Az „evangelikus visegrádi négyek” egy-egy vezetője referátummal szolgált. A házigazda *Stanislav Pietak* egyháza missziói és diakóniai tevékenységéről szól, *Ján Midriak* nyugalmazott szlovákiai püspök az egyházában az elmúlt években megtapasztalható nemzedékváltásról számolt be. *Janusz Jagucki* lengyel püspök arról vallott, miképpen lehet megmaradni evangélikus szigetként egy katolikus tengerben. Magam pedig a közép-európai összefogás fontosságáról szoltam, valamint –

vendéglátóim felkérésére – egyházunk médiamunkáját mutattam be.

A négyes tanácskozás arról győzött meg minden résztvevőt, hogy e közép-európai együttműködésnek nemcsak szép múltja, hanem biztató jövője is van.

■ FABINY TAMÁS

Nagykövet a zongoránál

A Heti Válasz pódiumának vendége volt Pröhle Gergely

► Már egy esztendeje zajlik nagy sikerrel a *Heti Válasz* című hetilap kulturális rendezvénysorozata. A fővárosi Ybl Palota Kristálytermében havonta egyszer jelentkező *Heti Válasz* pódium házigazdájá, *Rockenbauer Zoltán* ezeken az alkalmon vetítéssel, zenével színesített diskurzus keretében hozza közelebb a közönséghez a meghívott vendégeket. Május 28-án *Pröhle Gergellyel*, egyházunk országos felfülvélőjével beszélgett.

A volt kulturális miniszter a rendezvény kezdetén elmondta, hogy sorozatában sokoldalú személyiségeket igyekszik megszólaltatni. Pröhle Gergely múltját fényképek és egyéb dokumentumok idézték fel. Láthattunk például egy nyolcesztendősi fiúcskát a zongoránál, bepílanthattunk a Magyar Televízió egyik műsoráról készített videofelvételbe, amelyet a büszke szülők rögzítettek arról a zenekarról, a *Stúdium Dixielandról*, amelyben fiuk is játszott, és amelyről nem sokan tudják, hogy 1983-ban a maga kategóriájában megnyerte a *Ki mit tud?*-ot. A zenekar egyébként többségében a kelenföldi gyülekezet ifjúságából alakult, s ha minden igaz, az ősz folyamán újra fellép néhány egyházi alkalmon is...

A muzsika iránti szeretet nem véletlen, hisz Pröhle Gergely zenész családból származik: édesanyja csellótanár, édesapja fuvoaművész, a Zeneakadémia professzora, húga a Nemzeti Filharmonikusok első hegedűse. Az est folyamán közösen is szereztek a Pröhle testvérek és édesanyjuk. *Haydn G-dúr trióját* adták elő, az egyik unoka, Janka itt még „csak” kottát lapozott (*képünkön*), később azonban ő maga is játszott egy rövid zongoradarabot.

Frankfurti Könyvvásár magyar kiállításának létrehozása során kialakult ellentétéről, a magyar kultúra külföldi megjelenítésének lehetőségeiről. Megtudhattuk, hogy Pröhle Gergely kulturális államtitkárként egyház és állam viszonyában az érdekközösség megtalálásának lehetőségét kereste, mely az egyházunkkal megkötött alapszerződésben is megnyilvánult. Berlini nagyköveti tevékenységéről szólva beszámolt az új nagyköveti épület 2001. szeptember 11-i avatási ünnepségéről, mely a New York-i kereskedelmi központ elleni merénylet miatt emlékezetesen megrendítő eseménnyé vált. A berni szolgálati évek kapcsán Svájci protestáns hagyományai, az ország sokszínűsége és lenyűgöző szépsége volt a beszélgetés témája, ki-

szelgetés lezárásaként esett szó országos felülvélői tevékenységéről, a család evangélikus gyökereiről és arról, hogy Pröhle Gergely szerint miképpen válhat a modern világ részévé a hívó ember, lehet korszerű, az elvilágiasodott többség számára is fontos szervezet az egyház.

Mint a *Heti Válasz* és – tegyük hozzá – az *Evangelikus Élet* állandó szerzője Pröhle Gergely szolt a nyilvánosság erejéről, mely a mindennapi életben hasznos, ám olykor mulatságos helyzeteket is terem. Amint azt a kedélyes hangulatú eszmecsere során többször is hangsúlyozta, sokrétű tevékenysége során fontos erőforrás a hit, az evangélikussághoz s ezen belül a kelenföldi gyülekezethez való tartozás is.

■ GAZSU

Születésnap készülődés

Sajátos feszültség érződött az úgynevezett „Sztehlo-gyerekek” – átlagéletkoruk hetven év körül van – szokásos, évenkénti, májusi összejövetelén, az állandó színhelyen, a budavári kápolnában. A kötelező programponon, a Stehlo Gábor Gyermek és Ifjúságsegítő Alapítvány – *Merényi Zsuzsa* elnök és *Füzéki Bálint* kurátor által előterjesztett – beszámolóján túl az váltott ki érdeklődést, mi módon készülünk Stehlo Gábor születésének 2009-ben esedékes századik évfordulójára.

A tervek három pontban összegezhetők. *Vigh Tamás* szobrászművész alkotásának felállításá, utca elnevezése a lelkészről (a javaslat konkrétan az Árnyas közre irányul), valamint egy könyv kiadása az évforduló kapcsán; nemcsak és nem egyszerűen a visszaemlékezésekből, hanem sokféle megközelítésű írásokból.

Ez utóbbi a legkevésbé problémás, hiszen a társaságban olyan jeles tollforgató személyiségek is találhatók, mint a Londonban élő és a mostani találkozáson személyesen is részt vevő *Sárközi Mátás* író, illetőleg féltestvére, *Horváth Ádám*, a népszerű tévés rendező, vagy éppen *Kevéházi László* egyháztörténész. De értékes írások érkeztek már „névtelen” szerzőktől is.

Nem ennyire egyszerű a másik két elképzelés helyzete. Bár a Budakeszi utat és az Árnyas utat összekötő Árnyas köz egyrészt mértéktartó kérést jelent, másrészt jelképes jelentőségű – több egykori telephely közelsége miatt –; ez esetben

igencsak akadozik az engedélyezés. De van még idő.

Ami a szobrot illeti, az alkotó a budavári templom bal oldalán vélte felállíthatónak. Ezt azonban a helyi önkormányzat és a gyülekezet vezetése egyaránt agályosnak találta. Jelenleg tehát folyik az egyeztetés; reméljük, lesz jó megoldás.

Nyilván jövőre lesz a médiának – elsősorban az egyházinak – az a feladata, hogy az egyház mai népéhez és a társadalomhoz közel hozza Stehlo Gábor életművét. Elfoglultság nélkül állítható – nem kisebbítve ezzel számos kiváló egyházi személyiség érdemeit –, hogy az egyházi szférát is meghaladóan a jövődő történetírása számára valószínűleg Stehlo Gábor tevékenysége lesz a leginkább maradandó érték a 20. század magyar lutheranizmusából. A magyar emberek közül elsőnek mindenesetre ő kapta meg Izraeltól a *Világ Igaza* elismerést...

Felbecsülhetetlen az az érték – sok száz üldözött gyerek élete, későbbi munkássága –, amelyet a lelkésznek és munkatársainak bátorsága, hite, tehetsége megmentett 1944-ben. Nagyságát mutatja, hogy a háború után az általa vezetett gyermekotthonokban már az új üldözöttek, a bukott rendszer prominenseinek gyermekei is helyet kaptak. Nem a származáson volt a hangsúly, hanem a helyzeten. Aki segítségre szorult, számíthatott a különleges kisugárzású, szeretetteljes személyiségre. Stehlo Gábor egész élete Isten dicsőségét hirdette.

■ FRENKLI RÓBERT

A testvériség asztalánál

Emlékkonferencia Németh Géza tiszteletére

► A Dunamelléki Református Egyházkerület, az Erdélyi Gyülekezet és a Németh család emlékkonferenciát szervezett *Németh Géza 1957–1958-ban internált, 1971-ben lelkészi állásától megfosztott református lelkész, egyházi vezető születésének 75. évfordulója alkalmából május 31-én a Reménység szigete elnevezésű – az Erdélyi Gyülekezet által működtetett – szociális intézményegyüttes területén. Az emlékkonferencia egyik meghívott előadója Gáncs Péter evangélikus püspök volt.*

A rendezvény délelőtti programját előadások töltötték ki, melyek központi témája a keresztény testvériség volt.

Dr. Zalattay Istvánnak, az Erdélyi Gyülekezet lelkészének nyitóáhitata után *dr. Szűcs Ferenc*, a Károli Gáspár Református Egyetem rektora adott egyház- és teológiatörténeti kitekintést az ökumenikus mozgalom fejlődéséről, a felekezeteket összekötő és elválasztó jelenségekről. *Dr. Bíró László* római katolikus püspök, a Központi Szeminárium rektora *II. János Pál* és *XVI. Benedek* pápa dokumentumaiból idézett, és ezek alapján kiemelte, hogy az ökumenikus közeledés és a keresztény testvériség alapját a „szentháromságos Istenre való közös figyelés” adhatja meg minden felekezetenek.

Gáncs Péter, a Déli Evangélikus Egyházkerület püspöke a testvériség megvalósulásának pozitív és negatív példáit vette lajstromba öszövétségi és újszövétségi esetek alapján. Kimutatta, hogy a testvériséget kizárólag a transzcendens dimenzió jelenléte teheti valódivá, hitelessé és működőképpessé. Idézett az Egyházak Világtanácsa (EVT) Hit és Egyházszervezet bizottságának tanulmányi dokumentumából, a *Részvétel Isten missziójában a kiengesztelődésért* című könyvből (Luther Kiadó, 2008), és ráirányította a figyelmet Jézus Mt 8,11-ben olvasható, közösségről alkotott víziójára. Ebben az egymástól távoli helyekről elindulók mind Jézusnál találkoznak, és a koinoniát – a közösséget és a részvételt – nem valamiféle „misztikus egyesülésben”, hanem egy asztalközösségben élük át.

A konferencia délután a Ráday Kollégiumban rendezett könyvbemutatóval

■ P. G.

Németh Géza 1951–1956 között végezte a Református Teológiai Akadémiát, majd bekapcsolódott a református megújulási mozgalomba. Az 1956-os forradalomban és szabadságharcban való részvételért 1957–1958-ban internálták. 1958-tól Monoron, később Ócsán volt segédlelkész, a hatvanas években pedig Erden lelkészkedett. Tevékenységét illegálisan kellett folytatnia, miután 1971-ben megfosztották gyülekezetétől. A rendszerváltáskor rehabilitálták, ezután a Megbékélés Közössége ökumenikus mozgalom irodájának vezetője lett. Eközben a Magyarországi Református Egyház választmányi tagja volt, valamint az általa alapított Erdélyi Gyülekezetben tevékenykedett. Több könyvet írt, vallási, karitatív cikket, verset is megjelenített. Németh Géza 1995-ben hunyt el.

Az Erdélyi Gyülekezet Magyarországon bejegyzett kisegyház, amely 1990-ben jött létre Németh Géza református lelkész kezdeményezésére, a romániai magyar menekültek, illetve áttelepültek számára. Egyházi jogilag a gyülekezet 1995. szeptember 23-tól a nagyváradi központú Királyhágómelléki Református Egyházkerület tagja. A gyülekezet alkalmi ökumenikusak.

HIRDETÉS

Az Ausztriai Magyar Evangélikus Gyülekezet lelkésze, *Solymár Mónika* április 28-án védte meg summa cum laude minősítéssel valláspedagógiából szerzett doktórátusát a Bécsi Egyetemen. Dolgozatának témája: *Kicsoda Jézus Krisztus? – A Kursbuch Religion című hittankönyvsorozat krisztológiai-didaktikai analízise.*

HIRDETÉS

Pályázat lelkészi állásra

A Vadosfai Evangélikus Egyházközség meghirdeti megüresedett lelkészi állását. A gyülekezet a lelkészválasztási folyamatban második alkalommal a pályázati meghirdetés szakaszába lépett. Az egyházközség várja azon lelkészek jelentkezését, akik szívesen szolgálnának az ősi artikuláris helyen, Vadosfán és a hozzá tartozó filiákban. A lelkészt teljesen felújított parókia és korrekt javadalmazás várja.

Pályázatukat egy példányban kérjük benyújtani a Soproni Egyházmegye Esperesi Hivatalába (9400 Sopron, Bünker köz 2.), ahol a lelkészi állásról, az elvégzendő szolgálatokról, a díjlevélről és az esetleges bemutatkozó alkalomról is részletes információkat kaphatnak *Gabnai Sándor* esperestől (20/824-6902; gabmas@freemail.hu).

Pályázatukhoz, kérjük, csatolják a kézzel írt önéletrajzot, a gyülekezeti szolgálatról való elképzeléseket és terveket, majd a teljes pályázati anyagot postai úton küldjék el 2008. június 30-ig az esperesi hivatal címére.

Az állást 2008. augusztus 1-jétől lehet betölteni.

A gyülekezet presbitériuma fenntartja magának a jogot, hogy a pályázatokat előzetesen értékelje. Az új lelkész megválasztásáról a törvényi előírásoknak megfelelően a gyülekezeti közgyűlés dönt.

Várja jelentkezését a Vadosfai Evangélikus Egyházközség és a Soproni Egyházmegye.

HIRDETÉS

Pályázat intézményvezetői állásra Albertirsán

Az Alberti Evangélikus Egyházközség presbitériuma pályázatot hirdet a Káldy Zoltán Evangélikus Szeretotthon (Albertirsa, Dózsa György út 5-7.) intézményvezetői állására.

A pályázat feltételei: a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól szóló I/2000 (I.7.) SZCSM-rendelet 3. sz. mellékletében meghatározott képesítés, szakirányú végzettséget igazoló felsőfokú oklevél, büntetlen előélet, legalább ötéves szakmai gyakorlat.

Az intézményvezetői állás betöltésének kezdő időpontja: 2008. augusztus 1.

A megbízás időtartama hat évre szól.

A munkakörhöz kapcsolódó juttatások: bérezés, vezetői pótlék a Kjt.-ben meghatározottak alapján. Lakást nem tudunk biztosítani a pályázó részére.

A pályázat benyújtásának határideje: a Szociális Közlönyben való megjelenéstől számított harmincadik nap.

A pályázat elbírálásának határideje: 2008. július 20.

A pályázatnak tartalmaznia kell a pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, önéletrajzát, részletes szakmai életrajzát, az intézmény vezetésére vonatkozó szakmai programját, szakmai helyzetelemzésre épülő fejlesztési elképzeléseit. A pályázathoz mellékelni kell a legmagasabb iskolai végzettséget igazoló okmányok hiteles másolatát, szociális szakvizsga-bizonyítványt vagy a pályázó nyilatkozatát arról, hogy a kinevezést követő két éven belül vállalja a szakvizsga megszerzését; harminc napnál nem régebbi, érvényes erkölcsi bizonyítványt, keresztlevelet, lelkészi ajánlást.

A pályázat kiírója biztosítja a pályázó részére a szükséges mértékű tájékoztatást, illetve az intézmény megtekintését.

A pályázattal kapcsolatban felvilágosítás kérhető *Szmolár Attila* evangélikus lelkésztől a 20/824-4480-as telefonszámon.

A pályázatot három példányban, zárt borítékban kérjük benyújtani az alábbi jeligével: „Káldy Zoltán Evangélikus Szeretotthon intézményvezetői pályázata”. Postacím: Evangélikus Lelkészi Hivatal, 2730 Albertirsa, Pesti út 106.

HIRDETÉS

Asztali beszélgetések

Az Asztali Beszélgetések Kulturális Alapítvány, a Táltos Szaládi Kör és a mosonmagyaróvári piarista rendház sok szeretettel hívja évadzáró alkalmára az érdeklődőket. Meghívott vendégeink: *Böjte Csaba* ferences szerzetes, a Dévai Szent Ferenc Alapítvány alapítója és *Roszík Ágnes*, a gödöllői Tessedik Sámuel Margaréta Ház Családok Átmeneti Otthonának igazgatója. A disputa témája: *Segítő erő*. Időpont: június 10., kedd 18 óra. Az előadás helyszíne: Mosonmagyaróvár, a piarista rendház kápolnája (Fő u. 4.). Az évad folyamán mosonmagyaróvári rendezvényeinkre bárki díjtalanul eljőhetett. Adományokat egész évben a Dévai Szent Ferenc Alapítvány számára gyűjtöttünk, az összeget ezen az alkalmon átadjuk Böjte Csabának. Adományokat a rendezvényig és a rendezvényen is gyűjtünk a piarista rendházban.

HIRDETÉS

Nemzetközi ökumenikus szimpózium a Biblia éve jegyében

A Biblia éve 2008 egyik központi eseménye az esztergomi Szent Adalbert Képzési, Lelkiségi és Konferencia-Központban június 23. és 26. között megrendezendő nemzetközi ökumenikus és biblikus szimpózium.

A szimpózium szervezői azzal a céllal hívtak meg külföldről és itthonról biblikus professzorokat és többeket a társtudományok művelői közül, hogy megismerjük azokat az *azonosságokat, sajátosságokat és különbségeket, amelyekkel a Szentírás katolikus és protestáns kutatóiként, olvasóiként a Bibliát kutatjuk és értelmezzük.*

A konferencia második napján azzal foglalkozunk, hogy a *Biblia mennyire „médiaképes”* könyv a 21. században, *sajátos nyelvezte és üzenete hogyan kommunikálható* anélkül, hogy a kommunikációs eszközök sajátosságai veszélyeztetnék magának a bibliai nyelvvezetnek és üzenetnek az integritását.

A részletes program megtekinthető a www.bibliaeve.hu oldalon (*Események/Központi események*). A jelentkezési lap ugyanonnan tölthető le.

A konferencián való részvétel ingyenes. A konferencia első fél napjára (június 23.) és két teljes munkanapjára (június 24–25.) étkezés és szállás is igényelhető (árak: egy éjszaka 3000 Ft, reggeli 700 Ft, ebéd 1200 Ft, vacsora 900 Ft). A jelentkezéseket a *Szent Adalbert-központ címére* kell küldeni: 2500 Esztergom, Szent István tér 10., info@szentadalbert.hu. További információ: *Kurilla Éva* (33/541-939, 33/541-900), *Tarjányi Béla* (1/321-5497; demtar@ella.hu) és *Pecsuk Ottó* (1/209-3033; otto.pecsuk@bibliatarsulat.hu).

Dr. Bábel Balázs érsek, D. Szebik Imre püspök

Reflexiók a harmadik európai ökumenikus nagygyűlés zárónyilatkozatára és ajánlásaira

A tavaly szeptemberi nagygyűlés magyarországi résztvevőinek egy kisebb, de reprezentatív csoportja ez év május 15-én, a nagygyűlés második értékelő tanácskozásán az alábbi megállapításokat tette.

A záródokumentum, amely egyben a tanácskozás üzenete, hűségesen tükrözi azokat a témaköröket, amelyek mind az *Ökumenikus Chartában*, mind pedig a nagygyűlés tanácskozásain központi szerepet kaptak. Az ajánlások is megfelelően mutatnak rá azokra a lehetőségekre, szükségszerűségekre és hiányosságokra, amelyek egyrészt az európai társadalmat, azon belül az egyházak életét, másrészt pedig az ökumenikus mozgalmat jellemzik. Ugyanakkor nyilvánvaló, hogy az egyes teológiai, felekezeti, társadalmi, gazdasági és politikai felvetések és jelenségek nem egyforma súllyal vannak jelen Európa egyes országaiban, régióiban, és nem egyforma súllyal esnek latba az egyes egyházak mérlegelésében. A jelen lévő delegátusok ennek tudatában vizsgálták meg az ajánlásokat, és ennek eredményeként az alábbiakat emelték ki mint olyan területeket, amelyek különösen is fontosak a magyar, illetve a magyarországi viszonyokat illetően.

Krisztus világossága az egyházban

A *keresztség kölcsönös elfogadása* sikeres nemzetközi példák és olykor fájdalmas magyarországi események révén is figyelmünk homlokterébe került. Továbbá az a jelenség is, hogy a hagyományosan gyermekkeresztséget gyakorló egyházak életében egyre nagyobb számban kerül sor felnőttkeresztségre – azt megelőzően felnőtt-katekézisre, azt követően pedig hitvalló keresztségre –, szintén indokoltá teheti a keresztségről szóló felekezeti dialógust. Ugyanakkor hazánkban a baptista gyülekezetek keresztségértelmezése, identitástudata és gyülekezeti autonómiája nem teszi lehetővé például a németországi eredmény gyors követését.

A jelenlévők azonban egyetértettek abban is, hogy egy olyan párbeszéd és esetleg egy olyan konszenzUSDokumentum,

hanem ennél összetettebb. Az ökumené elkötelezett hívei kellő realitáserzéssel és józansággal, ugyanakkor az egy keresztségről szóló apostoli tanítás tudatában fordulhatnak e kérdéshez.

A *vendégúrvacsora* kérdése úgy merült fel, mint amely a közös eucharisztia elérésére való törekvéshez vezető út egyik állomása lehet. Ez a mintegy félhivatalos németországi gyakorlat azt az esetet jelzi, amelyben alkalmasint római katolikusok részt vesznek a protestáns módon kiszolgáltatott úrvacsorában anélkül, hogy saját katolikus hitüket megkérdőjeleznék. Ez fordítva is működik a gyakorlatban, de csak hallgatólagos elfogadottság alapján. Ezt a gyakorlatot egyébként a vegyes házasság, ünnepélyes alkalmak és rendkívüli helyzetek indokolhatják. Ugyanakkor az adott konkrét eseményen túl az eucharisztia-ról szóló párbeszéd folyamatában is fontos szerepet tölthet be. Számos magyarországi eset és példa is sürgeti e gyakorlat magyarországi alkalmazhatóságának megvizsgálását.

A *teológiai oktatás és lelkészképzés terén való együttműködés* szép eredményeket mutat a vendég előadásokat, vendég-hallgatásokat illetően. Ezen az úton azonban szintén lehetne továbblépni az áthallgathatóság, a kreditek elfogadása tekintetében. Különösen is áldásos lenne, ha az egyház és társadalom, tehát az ekkleziaszтика, az egyházszociológia és a szociálétika terén lenne intenzívebb együttműködés az egyházak, illetve az egyházakhoz kötődő teológiai oktatási intézmények között. Az együttműködésnek ezek a formái elvezethetnek azokhoz a megoldásokhoz, amelyek az egyes tanintézeteknek akár a pusztá fennmaradására vonatkozó kérdéseire is ígéretes választ adnak.

Krisztus világossága Európa számára

Az *európai migráció, annak különböző aspektusai, valamint a nemzeti kisebbségek sorsa* tekintetében a kontinens nagy célországaiban legtöbbször a migrációra teszik a hangsúlyt. A mi szempontunkból azonban

sorsa, hanem konkrétan törvényhozási és végrehajtási igazságtalanságokkal, sőt durva hétköznapi atrocitásokkal is szembesülniük kell. Különösen is igaz lehet ez a nem EU-tagországokban. Tekintettel arra, hogy a magyar nemzeti kisebbségek ökumenikus értelemben fővonalakban ugyanazt a közösséget alkotják, mint a magyarországi keresztyének, ezért az érdekképviselőik és az érdekükben lehetséges jószolgálat joggal kérhet helyet ökumenikus agendánkban.

Mindkét fenti témakörrel szoros összefüggésben kell szembesülnünk a romakérdéssel, amely szintén összeurópai ügy. Mindenki előtt ismert, hogy az általánosan csökkenő magyar népességen belül a roma közösség létszáma növekszik. Ahogy ez a közösség különös társadalmi megközelítést igényel, ugyanúgy a misszió speciális formáját kell megtalálni az elérésükhöz. Ebben a feladatban is bizonyára szerepet kaphat – a felekezeti próbálkozások helyett vagy mellett – egy ökumenikusan szervezett munka. Ez megkezdődhetne az erre a misszióra kiképzést vállalók közös felkészítésével. Vannak felekezeti képzések e téren. Első lépésben ezeket kellene ökumenikus értelemben szélesíteni.

A *posztmodern intézményes Európa bizonyos jeleit adja az egyházakkal való dialógus, olykor együttműködési készségének. Miközben tehát jogosan sajnálhatjuk, hogy a mindenkori alkotmányi előszavában a keresztyén értékekre nincs és valószínűsíthetően nem is lesz utalás, nem mondhatunk le az abban rejlő ígéretről, hogy az európai intézmények – legalábbis elvben – nyitottak az egyházakkal való párbeszédre. Ez a nemzeti állam–egyházi együttműködés terén is hivatkozási alapul szolgálhat, és annál hatékonyabb lesz, minél ökumenikusabban, minél nagyobb fokú egyeztetéssel kívánják az egyházak érvényesíteni.*

Az *Ökumenikus Charta* nagyszabeni feldolgozása is igazolta, hogy e dokumentum a jelen és a jövőendő számára még sokáig nagy jelentőségű. Öröndetes, hogy e dokumentumnak a különböző felekezeti szakemberek általi értelmezése, applikálása folyamatban van. Kérjük az egyházakat és az egyházakhoz kötődő médiát, hogy az értelmezendő dokumentum legszélesebb körben való megismertetését, az alkalmazás igényének növekedését szíveskedjenek elősegíteni. Amennyiben e téren kézzelfogható eredményeket érhetünk el, gondolhatunk a következő fázisra, amely a charta gondolatainak a továbbfejlesztését jelenti.

Krisztus világossága az egész világ számára

Az *igazságosság különböző aspektusainak kérdései épp a globalizációval kapcsolatban egyetemesek. A politikai, a gazdasági, a társadalmi és az ökológiai igazságtalanságok sokszor kéz a kézben járnak, s nem kerülik el hazánkat sem. Hazánkban is érezzük vagy éppen aktívan éljük meg – az egész teremtéssel együtt – az igazságosság helyreállítása utáni sóvárgást. Ez szoros összefüggésben van a régi ökumenikus hármassal: béke, igazságosság és a teremtés sértetlenségének megőrzése. Általánosságban a magyar ökumené napirendjéről sem kerülhetnek le ezek a kérdések. Konkrétan pedig azt javasoljuk, hogy minden esztendő egy vasárnapján – Krisztus halálának és feltámadásának jegyében –, az úgynevezett *teremtés vasárnapján* a teremtő Szentháromság Istent dicsérjük. Ez lehetne például szeptember harmadik vagy negyedik vasárnapja.*

A harmadik európai ökumenikus nagygyűlés üzenete és ajánlásai magyar és magyarországi szempontból való mérlegelésének folyamatában a főtémát így vesszük magunkra: *„Jézus Krisztus világossága ragyog mindannyiunkra – reménység Magyarorszáág megújulására és egységére”.*

■ DR. BÓNA ZOLTÁN

FOTO: CCCE-KER / AG. SICILIANI

A harmadik európai ökumenikus nagygyűlés egyik szabadtéri rendezvénye Nagyszébenben

amelyből éppen a baptista gyülekezetek maradnak ki, az ellenkezőjét sugallná és érne el, mint ami a kíváncsatos cél.

A feladat tehát az, hogy megtaláljuk azt a teológiai minimumot, amelyből kiindulva olyan reális célt érhetünk el e téren, amely előrelépést jelenthet a jelenlegi gyakorlathoz képest. Természetesen az sem felelhető el, hogy a keresztség kölcsönös elismerésének az ügye Magyarországon sem kizárólag a baptista egyház és a többi egyház közötti kérdés,

még mindig a nemzeti kisebbségek jogai és mindennapjai jelentik a fő problémát.

Az európai integráció folyamatában immáron többségben vannak az olyan EU-tagországok, amelyek a trianoni határmódosítás kapcsán történelmi magyar területeket kaptak, és így az ott élő magyarok kisebbségi közösségeket alkotnak. Sajnos még ezek között az országok között is vannak olyanok, amelyekben nemcsak általában nem megnyugtató a magyar nemzeti kisebbségek

Hitpróbák gyümölcse

Bemutatták Cserháti Sándornak az Első korinthusi levélhez írt kommentárját

► „Különösen is hálás szeretettel ajánlom könyvemet mindazoknak, akiknek részük volt abban, hogy munkám minden akadály ellenére is nyugvópontra juthatott” – írta legújabb könyvének előszavában dr. Cserháti Sándor, az Evangélikus Hittudományi Egyetem Újszövetségi Tanszékének professor emeritusa. A Pál apostolnak a korinthusiakhoz írt első levele című kommentár a Luther Kiadó Út a Könyvhöz című sorozatában látott napvilágot. A mű május 27-ei bemutatóján zsúfolásig megtelt a Budapest-Józsefvárosi Evangélikus Egyházközség temploma.

Az Első korinthusi levél kommentárját egyenesen „korszakos műként” aposztrofálta méltatója, dr. Fabiny Tamás. Az

Északi Egyházkerület püspöke egyebek mellett arról beszélt, hogy Cserháti professzor, aki 1983 óta áll a katedrán, ko-

rábban már jegyzett bibliamagyarázó irodalmat: a Filippi, a Kolossé, a Filemon, illetve a Galata levélhez is írt már kommentárokat; mostani tudományos munkáján húsz esztendeig dolgozott. Elmondása szerint a professzor az írásmagyarázatot is igehirdetésnek tekinti, és néhai Veöreös Imre lelkessel együtt vallja, hogy míg a teológia hitépítő, az exegézis hitmélyítő lehet.

A könyvbemutató elején a Luther Kiadó igazgatója, Kendeh K. Péter elárulta, hogy reménység szerint még ebben az esztendőben megjelenik a szerzőnek a Második korinthusi levélhez írt kommentárja is.

Az ünnepélyes alkalom megható lezárását jelentette a nyugalmazott professzor felszólalása. Cserháti Sándor hálás szívvel köszöntö meg minden családtagja szerető támogatását. Mint mondta: „Egykor az Isten talán épp e kommentár, az Első korinthusi levél magyarázatának megírása miatt tartott életben. És most, a második kötettel még egy lehetőséget ad arra, hogy ne a saját gondolataimat mondjam el, hanem közvetítem mindazt, amit Pál apostol tanult az Istentől.”

„Lelki próbáimban, Jézus, légy velem” – énekelték az ünnepi alkalom végeztével az összesereglett gyülekezet tagjai. Cserháti Sándor talán azért választotta épp az Evangélikus énekeskönyv 451. énekét, mert – miként a lapunknak közelmúltban adott interjújában is említette – műve személyes szenvedés és hitpróbák árán születhetett meg.

A könyvbemutatón Gryllus Dániel is közreműködött, aki – stílszerűen – Pál apostol című albumáról két olyan dalt adott elő, melynek szövegét az Első korinthusi levél egy-egy textusa alapján foglalta versbe Sumonyi Zoltán.

— GAZDAG —

A könyvbemutató végén dr. Cserháti Sándor köszönetet mondott mindazoknak, akik nemcsak ünnepelni jöttek az eseményre, de töltekezni is kívánnak a könyvében foglaltakkal

FOTO: PETRI GÁBOR

Kedves Gyerekek!

► Mostani, hatrészes sorozatunk utolsó részéhez érkeztünk. Ebben a bibliai Eszter történetét eleveníthették fel. Minden alkalommal megoldhatóak egy-egy rejtvényt is; a helyes megfejtéseket – ha eddig még nem tettétek meg – küldjétek el szerkesztőségünk címére (Evangélikus Élet szerkesztősége, 1085 Budapest, Üllői út 24.). A borítékra írtátok rá: Gyermekvár. Jutalmul ajándécsomagot kaptok.

GYERMEKVÁR

Rovatgazda: Boda Zsuzsa

6.

Amikor felvirradt Adár hónap tizenharmadik napja, a zsidó nép ellenségei azt gondolták, most végre bosszút állhatnak az Úr kiválasztott népén. Hiszen kezükben volt az a parancs, amelyet még a gonosz és nagytravágó Hámán adott ki az egész birodalomban a zsidók kipusztításáról.

Csakhowy közben megérkezett az új parancs, amelyet Ahasvérós király engedélyével Eszter királyné és a közben egyre nagyobb rangra emelkedett Mordokaj adott ki. Így a zsidók ölheték meg mindazokat, akik az életükre törtek. Nem kegyelmeztek senkinek, aki ki akarta őket irtani. A király engedélyével Hámán fiait is felakasztották.

Amikor a birodalom összes tartományában ilyen módon megmenekült a zsidó nép apraja-nagyja, két napig tartó ünnepséget rendeztek. Mordokaj rendeletet adott ki, amelyben megparancsolta, hogy adjanak hálát, és örüljenek, mert a gyász ünneppé vált. Ezt a zsidók purim ünnepnek nevezik, és mind a mai napig megtartják. A vidám ünnep két napig tart; ilyenkor nagy evést-ivást rendeznek.

Ahasvérós király birodalma második emberévé nevezte ki Mordokajt, akit mindenki nagyon szeretett, mert igazságos volt. Mindent megtett, hogy az idegen földön élő zsidó nép békességben éljen.

A királynévá lett Eszter történetét a Biblia ószövetségi részében Eszter könyve írja le.

Keressétek meg a két kép közötti hat különbséget!

RAIZ: JENES KATALIN

Protyestyál

Bemutatok valakit, akit e történet után megmosolyoghatnánk, pedig bizonyval sokat lehet tanulni tőle.

Azon a napon, amikor a történet megesett, nagyapám napszámásokat fogadott, akik éppen falatoztak a munka megkezdése előtt. Én is ott lábatlankodtam, hallottam hát a beszélgetést. A téma a katonaság volt, mivelhogy sok falusi ember őriz becsesen a hadseregben töltött évek emlékeit. Az egyik analfabéta, katonaviselt munkásunk beszélt el a vele megtörtént esetet.

– Pihenőidőben voltunk, beszélgettünk. Egyik bajtársam sorra kérdezett minket, hogy milyen vallásúak vagyunk. Katolikus, református, így ment ez sorban. Amikor rám került a sor, én megmondtam, hogy evangélikus vagyok. Erre a kérdező katona rám meredt: „Szóval te protyestyál vagy.” Hogy mi vagyok én? Protyestyál? Ezt már nem tűröm el! Azzal jól elvettem. A társaim szabadították ki a „sértegetőt” a kezem közül.

– Azután mi történt? – kérdezte a nagyapám.

– Bevittek a hadbíróságra – mondta János bácsi. – Ott elmondtam mindent úgy, ahogy esett. Ekkor az urak összesúgtak, s a bíró döntött. Azt mondta: „Sajnos ez az ember »világtalan«, nem tehetünk vele semmit.”

Eddig a történet, amely nem fakasztott nevetésre. Igaz, hogy iskolázatlan volt a néhai János bácsi, de a lelke mélyén tiszta. Nem értette a szó lényegét, ezért sértőnek találta, s úgy érezte, meg kell védenie a vallását. „Harcolt” érte.

Manapság mit látunk? Kevesen állnak ki valakiért, valamiért. Hovatartozás, becsület, gerincesség fénye megkopott. „Művelt” emberek szennyezik a másik lelkét.

Naiv óhaj, hogy álljunk meg és gondolkozzunk? Hogy lássuk újra igazi értékeinket? Mégis: add, Uram, hadd legyünk mi gondolkodó „protyestyálok”!

■ TÓTH MÁRTA

FOTO: DOBSÁNÉ JANKÓ ANDREA

Bibliatéka, avagy a Biblia évszázadai – évszázadok Bibliái címmel rendeztek kiállítást a nagybányai evangélikus gyülekezeti házban. A Biblia éve apropóján május 30-án nyílt tárlaton közel száz – különböző nyelvű – Biblia mellett a látogatók megismerkedhettek a bibliai könyvek keletkezésével, a magyar fordítások történetével is. A megnyitó után az evangélikus templomban ünnepi hangversenyt tartottak. A budapesti Stella énekegyüttes bibliai témájú zeneműveket adott elő.

■ LJC

HETI ÚTRAVALÓ

Az Emberfia azért jött, hogy megkeresse és megtartsa az elvesztett. (Lk 19,10)

Szentháromság után a 3. héten az Útmutató reggeli és heti igéiben az Úr Isten bűnösöket hív – megtérésre. „Vár Atyád szerelme, vár rád vigasza, / Jöjj a messze tájról, oh, jöjj haza!” (EKE-énekeskönyv 366) De Jézus talán legismertebb példázatában az apa mindkét elveszett fiát hívja az örömlakomára. A fiatalabb fia elé fut, nyakába borul; majd kimegy az idősebbhez, és így kérleli: „Fiam, te mindig velem vagy, és mindenem a tied. Vigadnod és örülnöd kellene, hogy ez a te testvéred meghalt és feltámadott, elveszett és megtaláltatott.” (Lk 15,31–32) Hagytuk-e már magunkat megtalálni, vagy mi még elrejtőzünk Isten elől, mint az első emberpár? De ha már „átölelt Isten nagy kegyelme / Méltatlanul, érdemtelen” (ÉÉ 327,1), akkor kérjük: „Vezess hűségesen, és taníts engem, mert te vagy megváltó Istenem.” (Zsolt 25,5; LK) És valljuk, „hogy Krisztus Jézus azért jött el a világba, hogy a bűnösöket üdvözítse, akik közül az első én vagyok” (1Tim 1,15)! A bűnösök barátja tanítványul hívja a vámszedő Lévit: „Kövess engem!” Indoka ez: „Nem azért jöttem, hogy az igazakat hívjam, hanem a bűnösöket megtérésre.” (Lk 5,27,32) Mózes közbenjáró imádsággal fordul Istenéhez: „Ó, jaj! Igen nagy vétkeket követett el ez a nép, mert aranyból csinált istent magának. Mégis, bocsásd meg vétkeiket!” (2Móz 32,31–32a) Isten dicsőségét ragyogtatta fel Jézus, amikor szombaton gyógyvíz nélkül, csak a szavával tette egészséggé a félmencnyolc éve beteget; igéjével meg is kereste később a templomban: „Íme, meggyógyultál, többé ne vétezz, hogy valami rosszabb ne történjék veled.” (Jn 5,14) Életet adó igéje által akarunk-e meggyógyulni? Az eltévedt juh megkeresésének mintapéldázata után Krisztus nemcsak Pétert, de egész gyülekezetét felhatalmazta a kötésre és az oldásra: „Bizony, mondom néktek: amit megkötök a földön, köve lesz a mennyben is, amit pedig feloldotok a földön, oldva lesz a mennyben is.” (Mt 18,18) „Ha akarsz valamit a felebarátod bűneivel, tartsd magadat Krisztus nemes, drága arany szabályához: ha pedig a te atyádfia vétkezik ellened, menj el, és dorgáld meg őt négy szemközt. Jegyezd meg: ne másnak mondd el, hanem neki magának.” (Luther) Az áruló Júdás is három évig hallgatta a Mestert, mégsem hallotta meg bűnösöket hívó szavát; vétkezt nem az Úrnak vallotta meg, hanem „a templomba hajítva az ezüstöket, eltávozott, ment, és felakasztotta magát” (Mt 27,5). De aki meghallotta Isten hívó szavát, s hitt az Úr Jézusban, az már a teremts, a megváltás és a megszentelés jogán Isten gyermeke, és Jézushoz tartozva a Lélek szerint él. Halld meg ezt a személyesen neked szóló örömhívet: „...az élet Lelkének törvénye megszabadított téged Krisztus Jézusban a bűn és a halál törvényétől.” (Róm 8,2) S miként mindkét fiú a születése jogán mindig is az apa gyermeke maradt, így az újjászületés kegyelmi ajándéka által téged és engem is „úgy hív, úgy vár a szent atyai ház. / Igen, Atyám, mert így kedves előttem. / A lelkem békén, csendben rád vigyáz.” (ÉÉ 356,5)

■ GARAI ANDRÁS

Évfolyam-találkozó – születésnapon

Egy már egyedül élő évfolyamtársunk hívott meg bennünket, ötvennégy évvel ezelőtt végzett nyugdíjas lelkészeket. Maga az időpont is rendhagyó volt, mert egy már régen kijelölt dátumhoz kötődött. A „sátoros ünnepek” után, a zajló konfirmációi ünnepségek kellős közepén, méghozzá a – mindhárom egyházkerületben megrendezett – misszió napon került sor a találkozóra, amely még csak nem is „aranydiplomás” összejövettel volt, mert ezen is túl voltunk már négy éve. Említett évfolyamtársnőnknek születésnapja volt éppen, sőt az évfolyamon belül három születésnapot is egyszerre ünnepelethtünk. Ezért ragaszkodtunk ehhez a naphoz.

A nap tartalmát és jelentőségét így foglalhatjuk össze: visszatekintés, találkozás, hálaadás a szolgálatért és előretekintés. Egészségünk már itt-ott megromlott, de reményiségünk és egymáshoz tartozásunk öröme megmaradt. Tízen voltunk együtt: volt közöttünk nyugdíjas angliai püspök, már ugyancsak nyugdíjas német lelkész; ők 1956 után jelentős munkát végeztek a külföldre menekült magyarok között. S volt közöttünk olyan is, aki itthon került vezető egyházi szolgálatba. Ott volt még három évfolyamtársunk özvegye és „két fiú meg három leány”, akik itthon fejezték be a szolgálatot. A „fiúk” persze meg-

nősültek, a „lányok” pedig mindhárman papnék és papnők is lettek.

Mi volt ebben különös és rendhagyó? Először is az, hogy közülünk legtöbben a múlt század negyvenes éveinek a nagy ébredéséből indultak. 1954-ben végeztünk, nehéz politikai helyzetben. Sokan lemorzsolódtak útközben, hiszen huszonhatan indultunk, hárman pedig már elörementek. Az is rendhagyónak számított mai szemmel nézve, hogy az évfolyamban hét leány volt; az ő egyházi jövőjük annyira bizonytalan volt, hogy sokáig ordinációban sem részesültek, helyüket is maguknak kellett megkeresniük. Mégis, Isten szeretetéből merítve reménységgel és lelkesedéssel indultak, és az öt teológiai év alatt együtt is maradtak.

Hogy miért is írtuk le ezt a pár sort erről a – nagyobb egyházi események között jelentéktelennek tűnő – összejöveteletről? Egyszerűen át akartunk adni valamit a találkozásunk öröméből, és az egyre gyűrűlő idős nemzedék képviselőiként arra szeretnénk volna biztatni a mai generációkat, hogy keressék egymást, és ápolják a testvéri és szolgálati közösséget, amíg idejük van rá, mert – ahogy egy kortársunk mondta – „a barátságot erőltetni kell”.

■ KEVEHÁZI LÁSZLÓNÉ és SÁRKÁNY TIBORNÉ

Nyugdíjas lelkészeket köszöntött a közelmúltban a Veszprémi Egyházmegye Somlósztőlősen tartott tavaszi közgyűlésén Polgárdi Sándor espereshelyettes, Henn László egyházmegyei felügyelő és Nagy Eörs másodfelügyelő. Varga György nyugalmazott esperes (Pápa) a nyáron télt be a 80. évét, és ugyancsak 80 éves Vető Béla lelkész (Veszprém); Görög Zoltán homokbödöge-gecsei lelkész pedig júniusban lesz 65 éves. A megemlékezés keretében a felköszöntött pásztorok újra bizonyosságot tettek az Úr megtartó szeretetéről. A közgyűlés a figyelmesség gesztusán túl ajándékokkal is meglepte az idős lelkészeket.

■ POLGÁRDI SÁNDOR felvétele

ISTENTISZTELETI REND / 2008. június 8.

Szentháromság ünnepe után 3. vasárnap. Liturgikus szín: zöld.
Lekció: Lk 15,1–10; 1Pt 5,6–11. Alapige: Ez 18,1–4,21–24,30–32. Énekek: 382., 422.

I., Bécsi kapu tér de. 9. (úrv.) Bence Imre; de. 10. (német, úrv.) Andreas Wellmer; de. 11. (úrv.) Balicza Iván; du. 6. Bence Imre; **II., Húvösvölgyi út 193., Fébé** de. 10. Veperdi Zoltán; **II., Modori u. 6.** de. 3/4 11. Sztójanovics András; **Pesthidegkút, II., Ördögárok u. 9.** de. fél 10. (úrv.) Sztójanovics András; **Csillaghegy–Békásmegyér, III., Mező u. 12.** de. 10. Balogh Éva; **Óbuda, III., Dévai Bíró M. tér** de. 10. Bálintné Varsányi Vilma; **Újpest, IV., Lebstüch M. u. 36–38.** de. 10. Solymár Péter Tamás; **Káposztásmegyér, IV. Tóth Aladár út 2–4.** de. 9. Solymár Péter Tamás; **V., Deák tér 4.** de. 9. (úrv.) Cselovszky Ferenc; de. 11. (úrv.) Smidélíusz Gábor; du. 7. (Bach-hét, Magnificat) Gáncs Péter; **VII., Városligeti fasor 17.** de. 11. (úrv.) Aradi György; **VIII., Üllői út 24.** de. fél 11. Kertész Géza; **VIII., Rákóczi út 57/a** de. 10. (szlovák) Gulácsiné Fabulya Hilda; **VIII., Karácsony S. u. 31–33.** de. 9. (úrv.) Kertész Géza; **VIII., Bláthy Ottó u. 10. (Betánia Szeretetszolgálat)** de. 9. Benkóczy Péter; **IX., Gát utcai római katolikus templom** de. 11. (úrv.) Koczor Tamás; **Kőbánya, X., Kápolna u. 14.** de. fél 11. Benkóczy Péter; **Kelenföld, XI., Bocskai út 10.** de. 8. (úrv.) dr. Blázy Árpád; de. 11. (úrv.) dr. Joób Máté; du. 6. (vespera) dr. Blázy Árpád; **XI., Németvölgyi út 138.** de. 9. dr. Joób Máté; **Budagyöngye, XII., Szilágyi E. fasor 24.** de. 9. (úrv.) Balicza Iván; **Budahegyvidék, XII., Kék Golyó u. 17.** de. 10. (úrv.) Bencéné Szabó Márta; du. 4. (úrv., ifjúsági) Keczkó Pál; **XIII., Kassák Lajos u. 22.** de. 10. Kendeh György; **XIII., Frangepán u. 41.** de. fél 9. Kendeh György; **Zugló, XIV., Lőcsei út 32.** de. 11. (úrv., tanévzáró) Tamásy Tamás; **XIV. Gyarmat u. 14.** de. fél 10. (úrv.) Tamásy Tamás; **Pestújhely, XV., Templom tér** de. 10. (úrv.) Barthel-Rúzsza Zsolt; **Rákospalota, XV., Régi Főti út 75. (nagytemplom)** de. 10. Bátorovszky Gábor; **Rákosszentmihály, XVI., Hősök tere 10–11.** de. 10. Börönte Márta; **Cinkota, XVI., Batthyány I. u.** de. fél 11. Blatniczky János; **Mátyásföld, XVI., Prodám u. 24.** de. 9. Blatniczky János; **Rákoshegy, XVII., Tessedik tér** de. 9. Marschalkó Gyula; **Rákoskeresztúr, XVII., Pesti út 111.** de. 9. Kósa László; **Rákoscaba, XVII., Péceli út 146.** de. 9. Eszlényi Ákos; **Rákosliget, XVII., Gózon Gy. u.** de. 11. Eszlényi Ákos; **Pestszentlőrinc, XVIII., Kossuth tér 3.** de. 10. Balogh Melinda; **Pestszentimre, XVIII., Rákóczi út 83. (református templom)** de. 8. Balogh Melinda; **Kispest, XIX., Templom tér 1.** de. 10. Széll Bulcsi; **XIX., Hungária út 37.** de. 8. Széll Bulcsi; **Pesterzsébet, XX., Ady E. u. 89.** de. 10. (családi) Győri János Sámuel; **Csepel, XXI., Deák tér** de. fél 11. Zólyomi Mátyás; **Budafok, XXII., Játék u. 16.** de. 10. (tanévzáró, családi) dr. Fabiny Tibor; **Budaörs, Szabadság út 75.** de. 10. Endreffy Géza; **Pilisvörösvár (református templom)** du. 2. Donáth László; **Názáret-templom, Mátraszentimre-Bagolyirtás** de. 11. Magassy Sándorné.

■ Összeállította: VITÁLIS JUDIT

Te magad vagy a küldetés!

Bátorítás egy késő tavaszi konferencián

► Asszonyhétvégét rendezett május 22–25. között a Női Missziói Szolgálat Révfülöpön, az Ordass Lajos Evangélikus Oktatási Központban. Az idén már tizedik alkalommal megszervezett konferenciára ismét szép számmal gyűltek össze a nőtestvérek. Sokuknak nem kis távolságot kellett leküzdenie: Békéscsabától Tatabányáig, Arnóttól Győrig hazánk szinte minden régióját képviselte valaki.

A hétvége összefoglaló témáját már korábban megismerhették újságunk figyelmes olvasói: „Szótlan rábeszélés – az élet igehirdetése”. Péter bátorító soraira utal a cím; az apostol levelében arról ír, hogy a feleségeknek engedelmes magaviseletükkel, „szavak nélkül” is módjuk lehet megnyerni férjüket az evangélium ügyének (1Pt 3,1).

Az asszonyhétvége előadásai arra keresték a választ, hogy a 21. században vajon változott-e a nők küldetése. *Radosné Lengyel Anna* rádióriporter, szerkesztő, a Déli Egyházkerület felügyelője leplezetlenül tárta a hallgatóság elé a mai magyar társadalom képét, ahol – ahogyan fogalmazott – „a mindennapok gondjai ölik meg az emberek lelkét”.

Bizony nehéz feladata a ma egyháznak, hogy a reménységről tudjon bizonyosságot tenni a reménytelenség közepette. Isten népe azonban gyakorta volt kilátástalan helyzetben a történelem folyamán. S milyen gyakran épp asszonyokra bízta, hogy szótlannul – vagy éppen nyílt bizonyágtétellel – hitet tegyenek a gondviselő Úrba vetett reménységükről!

A Szentírásban való elmélyülést Csonka Zsuzsanna ambrózsfalvai lelkész nő se-

gítette rendkívül átgondolt, színvonalas bibliatanulmányaival. Közreműködésével sikerült újra rácsodálkozni egy-egy őszövségi nőalak – aki tetteivel népét bátorította – példamutató szolgálatára. *Gergely Emese* pedig saját élete példáján keresztül szemléltette, hogy az Úristen ma sem hagyja magára a reménység nélkül élő, bátortalanul őt kereső embert.

A Tatabányán élő Emese a népszerű író, *Paulo Coelho* könyvének olvasásakor kapott késztetést arra, hogy végigjárja a napjainkban már-már divatba jött zarándokutat, a Szent Jakab útját. Amikor elindult, még belső nyugtalansága hajtott. Amikor megérkezett a végcélhoz, Santiago de Compostellába, már a békesség töltötte be a szívét. Közben találkozott a gyermekkorában már ismert, ám felnőttként elfeledett, de most Szabadítójaként felismert Krisztussal. Mind ez másfél esztendeje történt. Emese azóta a tatabányai gyülekezet tagja, részt vett az első gyülekezetimunkatárs-képző tanfolyamon, és élete első áhítatát tarthatta az asszonyok között, Révfülöpön. Krisztus szeretetének első tüze ég benne, amely – lelkesítő igei szolgálata nyomán – a hallgatóság szívében is lángokat gyújtott.

Szeniczey Géza, az asztonómus felügyelő

Életútfrökrésés Dömény Gábor csillagászi ismeretterjesztővel

► Százötven éve született Szeniczey Géza, az egykori dunántúli evangélikus egyházkerület tolna-baranya-somogyi egyházmegyéjének felügyelője. A földbírtokos egyben műkedvelő asztronómusként is működött: paksi lakóházán, majd birtokán csillagvizsgálót épített. Életének főbb állomásairól, egyházi kapcsolódásairól és természettudományos tevékenységéről kérdeztük életrajzíróját, munkásságának kutatóját, Dömény Gábor csillagászati ismeretterjesztőt.

– Szeniczey Géza népes, paksi közbirtokos család hetedik, legfiatalabb gyermekeként látta meg a napvilágot. A fényes Donati-üstökös megjelenésének évében, 1858. június 7-én született. Életről sajnos keveset tudunk, de ez jellemző az egész Szeniczey családra is. Annyi bizonyos, hogy nem tartoztak a megyei elit közéleti szerepet is vállaló famíliái közé. Származási helyük a Nyitra megyei Szenicz (Szénásfalu). Géza kezei gyerek volt; miután „kirepült” a családi fészekből, időse szüleitől nem messze, a paksi Petőfi utcába költözött. Ma is áll a háza, ahol – harmincégy éves korában – felállított drága pénzen vett távcsövet. Egyedül élt, nőlen volt. Miután szülei meghaltak, a közeli Hegyes-pusztán lévő kis kúriában rendezkedett be. Kétlaki életet éltetett, mert a Petőfi utcai házat megtartotta. Viszonylag fiatalon, utód nélkül halt meg 1912-ben.

– Milyen egyházi kötődése volt?

– A dunántúli ágostai evangélikus hitű egyházkerület Tolna-Baranya-Somogy megyei esperességének a felügyelői tisztségét viselte. Ez kiterjedt az iskolák, egyházi könyvtárak ellenőrzésére, tanítási utasítások kidolgozására. Nagy tudású, igen művelt ember volt. Tagja volt a Királyi Magyar Természettudományi Társulatnak is.

– Ha jól tudom, rokoni szálak fűzték „a haza bölcséhez”, Deák Ferenchez...

– Szeniczey Géza anyja, *Nemeskéri Kiss Katalin* Deák Ferenc nővérének, *Jozefának* a lánya volt. Jozefa Paksra ment férjhez, hamar megözvegyült, s miután Katalin lánya férjhez ment *Szeniczey Ferenc*hez, hozzájuk költözött. Ez az oka Deák Fe-

renc gyakori paksi látogatásainak. Jozefa 1853-ban bekövetkezett halála után sem maradt el a híres vendég, mert a gyermektelen Deáknak a népes Szeniczey família volt tulajdonképpen a családja. Géza egyik nővérének, *Ceciliának* a szubjektív hangvételű visszaemlékezéséből van tudomásunk e látogatások hangulatáról. Deák Ferenc szívesen töltötte idejét a Szeniczey gyerekek körében, például gyakran társasjátékozott a két kishúval, Gézával és Ákossal. Miután a lányok férjhez mentek, ez az idilli állapot természetesen felbomlott. Deák Ferenc paksi látogatásai 1868 után meg is szűntek. Hajlott kora és megromlott egészségi állapota sem tette már lehetővé az utazásokat. Szeniczey Géza tehát tízéves koráig találkozhatott a „haza bölcsével”.

– Mit tudunk paksi csillagvizsgálóiról?

– Egy korabeli újság szerint Petőfi utcai házán „csillagvizsgálóhoz szükséges tornyocskát emeltetett” 1892-ben. Egy nemrégiben előkerült fényképen viszont a háza mellett látszik egy kerek épület, csonkakúp-tetővel. Ez lehetett a csillagvizsgálója, amely szemtanúk szerint a II. világháború táján még megvolt. Pár évvel később a paks-kölesdi országot melletti Hegyes-pusztán, kúriája mellett építette föl véglegesen a csillagvizsgálóját. Az igen értékes, óthüvelykes Reinfelder-refraktor Hegyespusztára került.

Szeniczey Géza másik szenvedélye a vadászat volt, nem csoda, hogy idejének nagy részét a pusztán töltötte. Tevékenységéről éppen a születésnapján, 1900. június 7-én így számolt be a *Tolnavármegyei Közlöny*: „Csillagda Tolnavár-

Kreatív módon, a résztvevőket játékra invitálva mutatta be *Heinemann Illáikó* kórházlelkész, hogy még a mai társadalomban is számtalan hamis előítélettel kell szembesülniük az asszonyoknak. A pasztorálpaszichológia szakot is végzett lelkész nő ügyesen vezette rá a hallgatóság tagjait, hogy női voltakban Istentől kapott lehetőséget és feladatot lássanak.

Többször hangzott el a hétvégén a laikusok által is jól ismert teológiai kifejezés: *imago Dei*. A fogalom arra utal, hogy a teremtésben valamennyien – nőként, férfiként – Isten képmására lettünk alkotva. Ez adja a méltóságunkat, és ez adja a küldetésünket is. Ez utóbbi gondolat már *Hecker Frigyes* nyugalmazott metodista szuperintendens szájából hangzott el. Ő adta meg a választ az asszonyokat napok óta feszítő kérdésre, hogy végül is mi a keresztyén ember küldetése. „*Te magad vagy a küldetés!*” – hangzott Hecker Frigyes egyszerű és mélyen igaz kijelentése. Isten képmásának ez a szolgálata: felhívni a figyelmet az Alkotóra, belesimulni a tervébe. A körülmények nem számítanak. Az ember még a nyomor-nyegyedben vagy akár bénultan egy betegágyon is Isten képmása marad. Maga a léte a küldetés. „A partitúrát végig kell énekelni” – folytatta Hecker Frigyes, utalva arra, hogy szolgálatát néhány évvel ezelőtt még feleségével együtt végezte. Hitvese halála után meg kellett értenie, hogy ha „egy szőlamban is”, de játszanía kell az Isten által rendelt „zeneművet”. Hiszen a küldetés az utolsó lélegzetvételig szól!

■ B. PINTÉR MÁRTA

megyében. Még kevesen tudják, hogy Tolnavármegyeében is van csillagda, melyben pünkösd napján volt szerencsénk a felállított csillagászati távcsővel a szende hold vulkanikus eredetű hegyeit betekinteni. A minden szükséges optikai műszerrel ellátott kis csillagdat Szeniczey Géza állította fel Hegyes pusztáján, mely a paks-kölesdi országot mentén fekszik. A földesúr nagy barátja a természettudományoknak, és különösen előszeretettel foglalkozik a csillagászzal, melyben szép jártassággal bír.”

– Mi lett a Szeniczey-hagyaték sorsa?

– Szeniczey Géza, mint említettem, 1912-ben utód nélkül halt meg. Idős testvérei árverezés útján értékesítették ingóságait. Távcsövet minden tartozékával együtt távoli rokona, *Posztoczky Károly* vette meg. Posztoczky a Komárom megyei Erdőtagyoson lakott. A távcső elszállításának körülményeiről egy szemtanú visszaemlékezéseiből tudunk. *Gőzsy Tibor*, aki szintén távoli rokon, a szomszédos Alsóhencse-pusztán lakott. Ő látta kisgyerekkorában – 1914-ben –, hogy nagy faládákba csomagolva visznek valamit a birtokukon keresztül ökrös szekérrel a nagydorogi vasútállomásra. Valószínű, hogy a távcső lehetett, hiszen vasúton Székesfehérváron át igen jól megközelíthető a Környe melletti Erdőtagyos.

Sajnos a hegyes-pusztai kúria és a hozzá tartozó csillagvizsgáló ma már romjaiban sem látható. A kúriát az 1960-as években lebontották, de a helye nagyon jól beazonosítható. A csillagvizsgáló helyével kapcsolatban viszont csak feltételezéseim vannak a terepviszonyok alapján.

Úgy gondolom, az utókor számára megnyugtató, hogy Szeniczey távcsőve jó kezekbe került. Posztoczky Károly 1963-ban bekövetkezett haláláig használta ezt a remek műszert. Jelenleg pedig kissé „megkopasztva”, de igen szépen helyreállítva Tata város bemutató csillagvizsgálójának főműszereként szolgálja a csillagászati ismeretterjesztés nemese ügyét.

■ REZSABEK NÁNDOR

Plone GYIK I.

Aki gyakran látogat különböző honlapokat az interneten, biztosan ismeri a GYIK betűszót; gyakran ismételt kérdéseket jelent. A honlapok szerkesztői e címszó alatt közlik a válaszokat a felhasználók által sokszor feltett kérdésekre. A nemrég bevezetett Plone alapú honlapszerkesztő rendszerrel kapcsolatban számos kérdés érkezett az elmúlt hetekben, most – mintegy GYIK-et szerkesztve – a legtöbbször beérkezettekre szeretnék válaszolni.

Ki kaphat plone-os felületet az evangélikus serveren? Bár egyházunk szervezetei évek óta használhatják a zope-os rendszert, és minden szervezet hozzájuthat hagyományos tárhelyhez is, talán még nem természetes: mindenki kaphat! Minden gyülekezet, szervezet jogosult ingyen, korlátlan tárhellyel plone-os felület igénylésére.

Ki készíti el a fejlécezt? Míg a zope-os rendszerben csak a korlátlan termékhozzáféréssel rendelkezők választhattak saját fejlécezt, a plone-on minden honlap egyedi fejlécezt kap. Ezt grafikus készíti a tárhely gazdája által rendelkezésre bocsátott képekből, grafikai elemekből.

Milyen elemeket adhatunk plone-os honlapunkhoz? Készíthetünk cikket, akár többoldalist, feltölthetjük fotóinkat, galériákba rendezhetjük őket, írhatunk blogot, beküldhetünk eseményt és hírt, készíthetünk üzenőfalat, feltölthetünk fájlokat, ezeket akár a webes felületen is megjeleníthetjük, filmjeinket megoszthatjuk az interneten.

Lehet-e kapcsolatot teremteni a webes felületen keresztül? Lehet! Minden felület jobb

felső sarkában látható a „Kapcsolat” link. Erre kattintva érhető el az az űrlap, amelynek segítségével üzenhetünk a honlap szerkesztőjének.

Meghatározható-e egyénileg, hogy mi és melyik hasámban jelenjen meg? A honlap szerkesztője beállíthatja az úgynevezett portleteket. Így ő döntheti el, hogy a híreket, eseményeket megjelenítő dobozok, a kereső űrlap, a naptár vagy a belépési űrlap a honlap melyik oldalán és milyen helyen jelenjen meg. Ugyanígy lehetőség van a legújabb elemek vagy RSS hírcsatorna megjelenítésére, illetve integrálására.

Milyen elemeket csatolhatunk egy-egy cikkhez? Minden cikkhez korlátlan számban kapcsolható kép, fájl és link. Figyelni kell azonban arra, hogy a túl sok melléklet elvonhatja a figyelmet a lényegről: a tartalomról.

Beállítható, hogy hol jelenjen meg a kép-anyag a cikkben? Az előre meghatározott keretek között igen. Amikor elkészült a cikk, akkor a szerkesztőnek a felette megjelenő menüsorban kell a „Sablonok” menüre kattintania. Itt jelenleg tizenegy különböző megjelenési mód közül lehet választani. Nincs más teendő, mint a legszimpatikusabb sablon melletti köröscskébe kattintani, és máris a kért formában jelenik meg a cikk.

Meghatározható, hogy ki láthasson egy-egy tartalmat? Igen. Az elkészült tartalmi elemnél a szerkesztés menüben találunk egy „Megosztás” feliratú linket. Erre kattintva a szerkesztő megszabhatja, hogy milyen hozzáférést engedélyez az általa előre meghatározott felhasználói cso-

EGYHÁZ ÉS VILÁGHÁLÓ

Rovatgazda: Erdélyi Károly

portoknak. Van arra lehetőség, hogy például csak a „presbiterek” felhasználói csoport láthasson egy-egy döntés előkészítésére szolgáló anyagot.

Kategorizálhatók-e a tartalmak túl a menüstruktúrán? Amikor elkészítünk például egy cikket, akkor a szerkesztési felületen újabb menüsor jelenik meg. Ezek között található a „Kategóriák” menü. Itt vagy választunk egy már korábban rögzített kategóriát, vagy újabbat adunk hozzá. Ez hasonlít arra, mint amikor egy-egy blogban címkéket mellékelünk a bejegyzésekhez. A definiált kategória megjelenik a látogatók által használt felületen a „Kulcsszavak” között. Ha egy gyülekezet lelkésze hetente feltölti az igehirdetéseit, akkor akár kategóriaként beírhatja, hogy *Máté evangéliuma* vagy *Jelenések könyve*. Ez megjelenik a kulcsszavak között, és ha a látogató rákattint közülük valamelyikre, akkor egy oldalon kilistázza a honlap az adott könyv alapján készült igehirdetéseket.

Gyakran ismételt kérdéseink közül most a legfontosabbakat vettem sorra. Két hét múlva folytatjuk néhány további, szintén fontos kérdéssel – és természetesen a válaszokkal.

■ – ERDELYI K –

SZERETETVENDÉGSÉGRE...

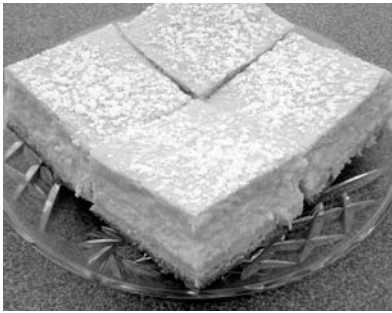
Túrós linzerkocka

Hozzávalók a linzertésztahoz: 35 dkg rétesliszt, 35 dkg finomliszt, 30 dkg vaj, 20 dkg porcukor, 2 tojássárgája (a fehérjét majd a tölteléknél használjuk fel), 2–2,5 dl tejjől, 1 csomag sütőpor, 1 csipet só, 1 citrom reszelt héja. A töltelékhez: 4 dl tej, 6 tojás, 2 evőkanál liszt, 2 csomag vaníliás cukor, 1 kg túró, 20–25 dkg cukor (ízlés szerint), esetleg citrom reszelt héja és leve.

A tészta elkészítéséhez a lisztet elmorzsoljuk a vajjal. Hozzáadjuk a porcukrot, a tojássárgáját, a sütőport, a sőt és a citrom héját, majd összegyúrjuk a tejjel, és pihentetjük.

A töltelékhez főzött vaníliakrémet készítenk a tejből, a hat tojássárgájából, a lisztből, a vaníliás cukorból és a cukor egy részéből. A még forró krémbe bele tesszük az áttört túrót, a maradék cukrot, a citrom héját és levét, valamint a tojásfehérjéből vert habot.

Összeállítás, sütés: a tésztát két részre osztjuk, és három-négy milliméter vas-

FOTÓ: VITALIS JUDIT

tagságú lapokat nyújtunk belőle. Az egyik lapot a nagy méretű, négyzet alakú (körülbelül 35×35 centiméteres), kizsírított gáztepsi aljára tesszük, rákenjük a tölteléket, majd befedjük a másik lappal. A széleit lenyomkodjuk, a tetejét megszurkáljuk villával, és közepesenl kicsit alacsonyabb hőfokon (160–180 fokon), egyenletes hőmérsékleten körülbelül negyvenöt percig sütjük. Porcukorral meghintve tálaljuk.

HIRDETÉS

Felismertük, hogy mennyi nő küzd egyházunkban is különböző női betegségekkel, ezért ismét intimitornatréninget szervezünk a budapesti Egyetemi és Főiskolai Gyülekezetben június 14–15-én 10-től 15 óráig. Tréner: Tóth Andrea; érdeklődni, jelentkezni nála lehet a 70/563-4051-es telefonszámon. Helyszín: 1117 Budapest, Magyar tudósok krt. 3.

HIRDETÉS

Kiváló nyelvgyakorlási lehetőség 14—18 éveseknek Angliából érkezett fiatalokkal! **Helyszín:** Kunfehértó Ifjúsági Tábor (a tófürdő közelében). **Időpont:** augusztus 11—16., hétfőtől szombatig. A fő cél, hogy jobban megismerjük Jézus Krisztust. Kevés vagy bátortalan angoltudás nem akadály! **További információ és jelentkezési lap:** Szentírás Szövetség; 1/216-5115; taborok@gmail.com; www.szentirasszovetseg.net.

FIZESSEN ELŐ
LAPUNKRA!

EVÉL & LEVÉL & EVÉL & LEVÉL

Házasság – Isten áldásával!

Sem a válással kapcsolatos olvasói levél (*Evangelikus Élet*, 2008. május 11.) írójával, sem annak meglátásaival nem szándékozom vitázni. A levél záró szakasza így kezdődik: „A probléma ... sokkal bonyolultabb, mint hogy egy ilyen írásban minden részletre ki lehetne térni.” Ebben mélyen egyetértek Szilas Attilával, és néhány kimaradt részletről szeretnék a magam szemszögéből, az Ige támogatásával, 46 évi házasság tapasztalatával szólni.

Isten igéje így szól 1Móz 2,24-ben: „*Ezért a férfi elhagyja apját és anyját, ragaszkodik feleségéhez, és lesznek egy testté.*” Jézus ehhez a farizeusok kérdésére hozzáteszi: „*Úgyhogy már nem két test, hanem egy. Amit tehát az Isten egybekötött, ember azt el ne válassza.*” (Mt 19,6) Egyenes beszéd! Amikor két ember úgy érzi: életre szóló kapcsolatot szeretne kötni, és ehhez Isten áldását kéri – és itt a lélekből fakadó igényre gondolok, mert a templomi esküvő önmagában még nem feltétlenül az áldás utáni vágy bizonyítéka –, akkor nyilván Isten mozdította meg bennük az egymásra való rácsodálkozást, a „te vagy az igazi” felismerését.

Még a legromantikusabb beállítottságú fiatalok sem olyan naivak már, hogy ne tudnák: az életre szóló kapcsolat és maga az élet tele van buktatókkal, megtorpanásokkal, csatlódásokkal. Azt volna fontos felismerni, hogy a házasság a másik minde nélkül való vállalása. Ahogyan én öt külső-belső „én”-jével vállalom, úgy ő is a hibáimmal, elviselhetetlen tulajdonságaimmal együtt vállal, és ezek többnyire az együttélés éveit alatt válnak nyilvánvalókká.

Valóban gyakran nem úgy alakul az ember élete, ahogyan előre elképzei. Ha azzal a bizonyossággal indul, hogy emberi döntés eredménye a házasság, és nem isteni irányítás, akkor igazolva látja a döntés megváltoztatásának jogosságát. Extrém esetek ismeretének én is bővében vagyok (iszákoság, despotizmus, elhidegülés stb.). Közvetlen környezetemben, széles családban és ismeretségi körömben is személyes tapasztalataim vannak a kétségbeesett és gyöttrődő válási áldozatokról. Emberi döntésük következményeitől nem mentesülhetnek, de vigaszra, megértésre, bűnbocsátnatra van szükségük.

Azonban nem csak ilyen okok miatt alakulhat egészen másként a közös élet, mint ahogyan eltervezték. Jöhet súlyos és gyógyíthatatlan betegség, kétségbeesítő anyagi helyzet és sok más tényező. Talán a felszíni problémát meg is oldaná a válás. Mégis sok ellenpéldát tudnék felsorakoztatni tapasztalataimból.

Még a házassági hűség kérdésében is megadott egy megrendítő, alázatra és háláadásra indító tapasztalat: évek hosszú harca és „szeretni akarása” után egy nagyon közeli hozzátartozó házassága a kölcsönös megbocsátás felülről kapott erejével rendeződött. Mert a szeretet nem csupán érzelmi kérdés, legalább annyira akarati is. Hiszen a házasság nem statikus, hanem dinamikus folyamat. Ebben a változásban áll a varázsa (mert bizony misztikus dolog ez, akárhogy tagadja a ráció!), de ebben áll a konfliktusok forrása is. El tudják-e fogadni a változásokat, ha azok meglepőek, kellemetlenek, nem a mi tempónkhoz igazodnak? A másik érdeklődési körét, hangulatait, az öregedést, ha nem azonos ütemben történik? Ha igen, ez Isten kegyelme, a kapott áldás naponkénti kiáradása. Amikor egy Isten áldásával kötött házasság zátonyra fut, és egészből két félé szakad, Isten áldása sem erejét, sem időszerűségét, sem folyamatosságát nem veszíti el. A házasságkötéskor kapott áldásban a naponta megújuló bocsánat és békeesség ajándéka van jelen. Ez megszabadít a gyűlölködés bilincsétől is.

Egyházunk az Isten hűségébe vetett hitünk megerősítésében segít. Az elesettek fel-emelésében, a bizonytalanok bátorításában, erősítésében és abban, hogy a házastársak együtt térdeljenek oda naponta, akár képtelenen is az Úr elé: „Megvallom..., bánom..., bocsáss meg..., megbocsátottam!” A magam nem kevés tapasztalatában ezzel az egyházi attitűddel találkoztam már sokszor. Azzal, hogy „a problémák elitkolására buzdított” volna, Istennek hála, nem.

Elvált és házas testvéreimnek is azt a bizonyosságot kívánom, hogy Isten áldása nem lesz érvénytelen a mi vétkeink, tévedéseink és csalódásaink miatt.

GERHÁT LÁSZLÓNÉ (*Ágfa*)

Konfirmáltak elérhetősége

Javaslatot szeretnék tenni a *Tested és véred közösségében* című cikkhez (*Evangelikus Élet*, 2008. május 11.).

A konfirmáció sokakban személyben egész életre szóló, szép emléket hagyott. Időnként olvashatunk arról szóló cikket is, hogy meghívják a régebben konfirmáltakat a friss konfirmációi ünnepségre (*Frenkl Róbert, EvÉlet*, 2008. április 6.). Ezt a számotartást és meghívást a Mezőberényi I. Kerületi Evangélikus Egyházközség vezetőse már régóta alkalmazza.

A több éve, évtizede ünnepelt – akkori – fiatalokat sokszor nehéz felkutatni a meghíváshoz. A lányok férjhez mentek, így a nevük megváltozott. Legtöbbjüknek az anyakönyvben szereplő lakcíme sem érvényes már.

Azt javaslom, hogy az *Evangelikus Életben* jelenjen meg egy felhívás, hogy az érdekeltek levélben értesítsék azt a lelkeszi hivatalt, amelyikben őket konfirmálták, körülbelül melyik évben volt ez az ünnepség, továbbá közöljék a régi és új nevüket, valamint a lakcímüket. Így bővíteni lehetne a tervezett új ünnepségre visszahívható felnőttek és idősök névsorát.

Tisztelettel:

DR. MÜNICH BÉLA (*Szolnok*)

Megrendelőlap

Ezennel megrendelem az Evangelikus Életet

- ☐ egy hónapra: 865 forintért ☐ fél évre: 5170 forintért
☐ három hónapra: 2585 forintért ☐ egy évre: 10340 forintért

Név:

Cím:

A fenti előfizetési díjak belföldre érvényesek!

Kérjük, a szelvényt NYOMTATOTT NAGYBETŰKKEL töltsd ki, és küldje vissza az alábbi címre:
Evangelikus Élet szerkesztősége, 1085 Budapest, Üllői út 24.
(A borítékra szíveskedjék ráírni: „Előfizetés.”)
A szelvényt az 1/486-1195-ös faxszámra is elküldheti.

Kérjük, hogy esetleges kérdéseivel, az előfizetéssel kapcsolatos problémáival keresse Vitalis Juditot az 1/317-1108-as vagy a 20/824-5519-es telefonszámon.

Előfizetéssel kapcsolatos e-mailjét a judit.vitalis@lutheran.hu címre küldheti el.

HÍREK, KÖZLEMÉNYEK, ESEMÉNYEK

SZÖVETKEZZEN OLVASÓTÁBORUNK GYARAPÍTÁSÁRA!

Előfizetői akció

Páratlan páros kedvezmény az Evangélikus Életre előfizetőknek

Tisztelt Olvasónk!

Júniustól jelentős kedvezménnyel hosszabbíthatja meg előfizetését, ha egy új előfizetőt toboroz az *Evangélikus Élet* olvasótáborába – ráadásul az új előfizető is kedvezményben részesül!

Ha tudomása van arról, hogy gyülekezetében – ismerősei, barátai körében – valaki fontolgatja, hogy előfizet a lapra, hívja fel figyelmét a Luther Kiadó mostani, akciós ajánlatára, és szövetkezzenek.

Önnök mindössze annyit kell tennie, hogy – mielőtt meghosszabbítja meglévő saját előfizetését (azaz díjbekérő levelünk kézhezvételét követően postán vagy banki átutalással befizeti az előfizetési díjat) – kapcsolatba lép az *Evangélikus Élet* szerkesztőségével, és megadja annak az új előfizetőnek a nevét és az elérhetőségét (postázási címét és esetleg a telefonszámát), aki az Ön közvetítésével készül megrendelni lapunkat.

S hogy milyen kedvezményekre számíthat?

Ha Ön negyed évvel hosszabbítja meg előfizetését, akkor további egy hónapig ingyen kapja újságunkat. Dönthet ennél nagyobb időtartamú hosszabbítás mellett is, ez esetben arányosan nő az „ajándék hónapok” száma: fél éves előfizetéshez két, háromnegyed éveshez három, egész éveshez pedig négy további hónap az ajándék. Az „ajándék hónapokat” természetesen akkor írjuk jóvá az Ön számára, amikor az Ön által megnevezett személy ténylegesen előfizetett az *EvÉletre*.

Lapunk új előfizetői szintén előfizetésük időtartamának függvényében kapják majd további egy, két, három vagy négy hónapon át ingyenesen az *EvÉletet*.

Akik egynél több új előfizetőt toboroznak, külön ajándékban részesülnek. Azok számára pedig, akik öt vagy annál is több új előfizetővel gyarapítják olvasótáborunkat, ráadásként ugyanannyi ideig küldjük ingyenesen az *Evangélikus Életet*, mint amennyi időre előfizetésüket az akció keretében meghosszabbították.

Az akcióval kapcsolatban az érdeklődők Vitális Judithoz, az *Evangélikus Élet* előfizetési és terjesztési ügyekben is illetékes szerkesztőségi titkárához fordulhatnak (elérhetősége lapunk impresszumában olvasható).

KENDEH K. PÉTER, a Luther Kiadó igazgatója

Az akcióban meghirdetett kedvezmények mindig a meglévő előfizetés (legközelebb esedékes) meghosszabbításakor érvényesíthetők. Az akció visszavonásig érvényes.

A Farkasréti ökumenikus esték (Budapest XI., Németvölgyi út 138., evangélikus–református templom; megközelíthető a 8-as autóbusszal vagy az 59-es villamossal, a temetőnél kell leszállni) következő alkalmán, június 9-én, hétfőn 18.30-kor *Édes Árpád* kiskunhalasi református lelkész *Talentumok: képesség és hivatás – a Szentírás alapján* címmel tart előadást és vezet fórumbeszélgetést. Mindenkit szeretettel várnak a szervezők!

HALÁLOZÁS

Május 9-én miskolci lakásán csendesen elaludt *Balikó Ágnes, Balikó Lajos* egykori tábori esperes és *Stiegler Ilona* harmadik, de egyetlen felnőtt kort megélt gyermeke. Hetvenhét éves volt. Hamvai felett *Molnár József* diósgyőri lelkész 1Kor 13,13 alapján hirdette Isten vigasztaló szeretetét.

APRÓHIRDETÉS

Az égre mutató kereszt alatt a templomtorony legszebb dísze a toronyóra. Ön-nél működik? Toronyóra-, harangjáték-, haranglengető-, vezérlőóra-készítés, -javítás. 5 év garancia. Konkoly Művek Toronyórágyára, 1102 Budapest, Állomás u. 14., telefon: 1/260-7065, 30/949-2915.

Harangtornyok belső szervizelése. Gombos Ferenc – tel.: 30/505-0546 (az esti órákban); e-mail: gombosmi@invitel.hu.

Pesterzsébeten szoba-konyhas házrész kiadó. Tel.: 20/824-8865.

Üdülés Balatonföldváron. Szeretettel várunk minden érdeklődőt a Bethesda összkomfortos, légkondicionált üdülőjébe. Üdülési csekket is elfogadunk. Jelentkezés Bálint Kálmánnál. Tel.: 20/886-1327.

Új nap – új kegyelem

Vasárnap

Segít a Lélek a mi erőtlenségünkön. Róm 8,26 (Zsolt 6,3–4; Lk 15,1–3.11b–32; 1Tim 1,12–17; Zsolt 106,1–23) Pál apostol és minden keresztény ember nemegyszer átéli, hogy nem tudja teljesíteni a rá váró feladatot. Ilyenkor szükségünk van arra, hogy „külső” segítséget kapjunk. Ez a támogatás megszólalhat bennünk, amikor eszünkbe jut egy-egy bibliai ige vagy templomi énekvers, de szólhat hozzánk testvéri tanácsadáson vagy segítségen keresztül is. Akkor tudatosul bennünk Isten tényleges támogatása – vagyis nem minősítjük a véletlen művének –, ha előtte imádkoztunk, és felismertük tehetetlenségünket. Ha megszokjuk, hogy hálát adunk a megtapasztalt segítségért, rájövünk, milyen közel is van hozzánk mentő szeretetével Isten.

Hétfő

Ne tartsd bölcsnek önmagadat, fëljed az Urat, és kerül d a rosszat! Péld 3,7 (1Kor 1,20; Lk 5,27–32; 2Móz 1,1–22) Naponta elcsodálkozhatunk a tudományos kutatások eredményein: leszállhatunk a tengerek mélyébe, csodálhatjuk a földet a magasból, vagy dobogó szívbe tekinthetünk be katéter segítségével. Az ámulat után azonban elfog bennünket a félelem, mert a tudományt az emberek irtására (fegyverkezésre) és a környezet károsítására (életterünk elpusztítására) is felhasználják. Ezért ma is aktuális az *Őszövetség* háromezer éves figyelmeztetése: kerül d a rosszat! Az ősi intelem azonban nemcsak a tudósoknak szól, hanem nekünk is. Aki nem tanulja meg kicsiben kerülni a rosszat, az nem tudja nagyban sem követni a jót!

Kedd

Isten azért teremtette az ételeket, hogy hálaadással éljenek velük. 1Tim 4,3 (5Móz 8,10; 2Móz 32,30–33,1; 2Móz 2,1–10) Tudunk-e még Istennek hálát adni a kenyérért? Sokak számára az étel „természetes”, mert van belőle elég, ezért nem is szoktak érte hálát adni. Mások szerint az az élet célja, hogy jól megtömjük magunkat; ezt nekünk kell lehetővé tennünk a magunk számára, ezért nem tartozik Istenre. Most sokszor megdöbbentek bennünket az éhezokról látható képek a tévében vagy az utcán élénk álló, kéregető hajléktalanok. Talán mégis hálát kellene adnunk a mindennapi kenyérért... Ha belegondolunk, mennyit fogyasztunk feleslegesen (majd próbáljuk leadni a felszedett kilókat), vagy „csak” kidobjuk az élelmiszert, akkor beláthatjuk, hogy másokon is tudnánk segíteni. Sőt ha Isten kezéből, hálaadással tudjuk venni ételünket, akkor tudjuk, hogy Krisztusnak is szolgálunk. Ő mondja az ítéletkor: „... éheztem, és ennem adatok...” (Mt 25,35a)

Szerda

Hála legyen Istennek, aki a Krisztus ereje által mindenkor diadalra vezet bennünket. 2Kor 2,14 (Zsolt 18,36; Jn 5,1–16; 2Móz 2,11–25) Vannak kétségbeejtő helyzetek. Különösen ha betegségekkel vagy a halállal találkozunk. Emberileg nincs is kiút. Csak egyet tegyünk: meneküljünk Istenhez! Ha ő a Mindenható, és úgy szeretett minket, hogy egy-szülött Fiát adta értünk, akkor javunkra változtathatja lehetetlen helyzetünket is! A legsúlyosabb viharfelhő felett is ott világít a nap; ne engedjük, hogy a csüggedés, a depresszió úrrá legyen rajtunk. Isten szeretetét már eddig is megtapasztaltuk, és biztosak lehetünk benne: újra érezni fogjuk, hogy körülvesz bennünket.

Csütörtök

Jézus mondta: „Ti vagytok a világ világossága.” Mt 5,14a (Ézs 60,19; Mt 18,15–20; 2Móz 3,1–22) Megdöbbentő ez az egyszerű kijelentés. Nem azt mondja: legyetek vagy lehettek, hanem azt, hogy „vagyunk”. Ehhez nem kell állandóan mosolyognunk, alleluját énekelnünk. A világító élet maga körül békeséget, nyugalmat teremt, ahol nincs helye ármánykodásnak, hazugságnak, ügyeskedésnek. Nézzünk őszintén magunkba, s felszabad belőlünk az imádság: „Tisztíts meg és vezess, Atyám, hogy ezt a küldetést én is betöltssem. Legyen környezetemben és az egész világon több a fény, a becsületesség és a jóakarati!”

Péntek

Keményen megfeddett engem az Úr, de nem adott át a halálnak. Zsolt 118,18 (1Pt 4,19; Mt 27,3–10; 2Móz 4,1–17) Többen úgy gondolják még a mai időkben is, hogy a világban tapasztalható sok nyomorúság, éhezés és háború Isten büntetése. Valóban csak ítélet ez? Hisz Isten valójában nem büntetni akar, hanem megmenteni! Ő nem keményszívú, hanem jóságos... Jézus úgy tanította imádkozni övét, hogy a mennyei Atyát láthassák benne. Ezt azonban csak az tudja, aki már megtapasztalta: belebukunk a saját elképzeléseinkbe, de az utolsó pillanatban megoldást kap az életünk. Van megtérés és újrakezdés. Váljon személyes imádságunkká a 118. zsoltár!

Szombat

Mutasd meg, Uram, hogy szeretsz minket, és adj nekünk szabadulást! Zsolt 85,8 (1Kor 6,11; Róm 8,1–6; 2Móz 4,18–31) Elgondolkodtató, milyen egyszerűen lép Isten elé az imádkozó zsoltáríró, és kér segítséget. Hát ilyen közel van hozzánk Isten? Az imádkozó ember bizony tudja, hogy Isten szeretetével közel van hozzánk. Ezért kérte 1989 őszén több tízezres tömeg Lipcsében és Drezdában a templomokban és körülöttük gyertyával a kézben, hogy legyen politikai megoldás a lehetetlen keletnémet helyzetre. Aztán megnyílt a berlini fal. Ma sokan csak véletlenül beszélnek; mi tudjuk, hogy van ereje az imádságnak. Soha ne legyünk reménytelenek, merjünk még hétköznapi dolgokért is imádkozni!

■ MISSURA TIBOR

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

Ajánló a rádió és a televízió műsoraiból június 8-ától június 15-éig

VASÁR NAP	HÉTFŐ	KEDD	SZERDA
8.20 / mtv <i>Evangélikus magazin</i> A műsorban többek közt számolunk a pilisi egyházkerületi napról és a Reformációi emlékpark átadásáról. (ism.: m2, 13.05) (26') 8.30 / Civil rádió <i>Evangélikus félóra az Evangélikus Missziói Központ szerkesztésében</i> 11.15 / Duna II. Autonómia <i>Isten kezében.</i> Evangélikus gyülekezetek Kenyában (ism.) (26') 12.00 / Duna II. Autonómia <i>Református istentisztelet közvetítése Ócsáról</i> (2006) (61') 12.05 / Duna Tv <i>Élő egyház</i> (26') 15.50 / zone europa <i>Don Ginocchi, az irgalom atyja</i> (olasz életrajzi film, 2005) (100')	11.45 / mtv <i>A sokszínű vallás</i> (15') 13.10 / zone europa <i>Esti Kornél csodálatos utazása</i> (magyar filmdráma, 1995) (99') 13.23 / Kossuth rádió <i>Egypercesek</i> Örkény István írásait Nádas Péter olvassa fel (7') 13.30 / Kossuth rádió <i>Krisztus közöttünk!</i> A görög katolikus egyház felőrája 15.05 / Duna Tv <i>„Egészen az Úr Jézusé lenni”</i> Egy kalocsai iskolánóvér missziós útja Kínába (magyar dokumentumfilm, 2007) (32') 22.15 / Duna Tv <i>Megesszük a világot</i> (osztrák dokumentumfilm, 2005) (95')	7.20 / Duna Tv <i>Isten kezében.</i> Evangélikus gyülekezetek Kenyában (ism.) (26') 8.00 / Duna II. Autonómia <i>Gyógyító agytudomány</i> 7. rész: Az epilepszia tünetei és okai, 1. rész (ismeretterjesztő sorozat) (27') 12.05 / Bartók rádió <i>Magyar szimfonikus körkép</i> 2008 13.30 / Kossuth rádió <i>Tanúim lesztek!</i> A római katolikus egyház felőrája 14.35 / Kossuth rádió <i>Tér-idő.</i> A kőtablától az elektronikus könyvig (25') 19.35 / Bartók rádió Verdi: Falstaff 21.40 / PAX <i>Dr. Kígyós Éva</i> klinikai szakpszichológus (75')	13.30 / Kossuth rádió <i>„Tebenned bíztunk eleitől fogva...”</i> A református egyház felőrája 14.00 / Bartók rádió A hét zeneszerzője: Claudio Monteverdi (60') 14.20 / m2 <i>A Tizparancsolat ma</i> (magyar dokumentumfilm, 2001) 10/9. rész (45') 18.00 / Bartók rádió <i>A 19. budapesti Bach-hét programjairól.</i> Beszélgetés Kamp Salamonnnal (45') 20.35 / Duna Tv <i>A világörökség kincsei</i> (német ismeretterjesztő sorozat, 1998) (15') 20.50 / Duna II. Autonómia <i>Ameddig a harang szól</i> (magyar ismeretterjesztő sorozat, 1993) (19')
CSÜTÖRTÖK	PÉNTEK	SZOMBAT	VASÁR NAP
6.05 / Duna Tv <i>Élő egyház</i> (ism.) (26') 6.30 / ATV <i>„Nem csak kenyérrel él...”</i> Bencze András evangélikus lelkész Isten teremt – hitet (10') 8.30 / Duna Tv <i>Adj esélyt!</i> Jótekonysági bál a halmozottan sérültekért (2008) (18') 10.05 / m2 MC – Magyarok cselekedetei Petőfi – Színésszé lettem (5') 14.20 / Duna Tv Navigátor <i>Költözés</i> (magyar dokumentumfilm, 2006) (26') 17.20 / PAX <i>Ötvenéves a Központi Baptista Énekkar,</i> 1–2. rész (103')	9.38 / Bartók rádió <i>A Biblia éve</i> 2008 100 / 21. rész (22') 10.30 / Duna II. Autonómia <i>Ameddig a harang szól.</i> A szív titkai – Gönc (magyar ismeretterjesztő sorozat, 1994) (11') 11.35 / Duna II. Autonómia <i>Megszámláltattak...</i> Énlaka (magyar dokumentumfilm, 1994) (12') 13.30 / Kossuth rádió <i>Örüljetek az Úrban mindenkor!</i> A metodista egyház felőrája 13.35 / Bartók rádió <i>Legszebb stúdióhangversenyainkből</i> (25') 14.05 / Kossuth rádió Arvonások. Messik Miklós, a Magyar Emlékekért a Világban Egyesület elnöke (30')	7.30 / Rádió C (FM 88,8) <i>Evangélikus félóra az Evangélikus Missziói Központ szerkesztésében</i> 7.50 / Duna Tv <i>A hetedik testvér</i> (magyar mesefilm, 1994) (81') 11.07 / Bartók rádió <i>Hajnal Badányban</i> Fekete István regényének rádióváltozata (53') 11.25 / PAX <i>A Deák téri Evangélikus Országos Múzeum</i> (15') 12.00 / Duna Tv <i>Isten kezében</i> (26') 16.40 / Duna II. Autonómia <i>Szerelmes földrajz</i> (magyar ismeretterjesztő magazin, 2007) (31') 19.15 / PAX <i>A Pro Musica leánykar</i> (81')	10.00 / Duna Tv <i>Református istentisztelet a Felvidékről</i> (ism. Duna II. Autonómia, 12.00) (60') 10.04 / Kossuth rádió <i>Református istentisztelet közvetítése Beregszásról.</i> Igét hirdet: Zán Fábán Sándor püspök (56') 12.05 / Duna Tv <i>Élő egyház</i> (26') 12.40 / mtv <i>Egyházi naptár</i> (15') 12.55 / mtv <i>Református magazin</i> (25') 15.05 / Bartók rádió <i>Beszélgetések az egyházzénéről</i> Harangok 19.35 / Bartók rádió <i>A Biblia éve</i> 2008 100/22. rész, <i>Hándel: Xerxes</i> Háromfelvonásos opera (205')

Evangélikus Élet

A MAGYARORSZÁGI EVANGÉLIKUS EGYHÁZ HETILAPJA

E-mail: evelet@lutheran.hu EvÉlet on-line: www.evelet.hu Hirdetésfelvétel: hirdetes@evelet.hu	Nyomdai előállítás: Egri Nyomda Kft. 3300 Eger, Vincellériskola u. 3. Felelős vezető: Kopka Viktor vezérigazgató
Szerkesztőség: 1085 Budapest, Üllői út 24. Tel.: 1/317-1108; 20/824-5519, fax: 1/486-1195. Szerkesztőségvezető: Boda Zsuzsa (zsuzsa.boda@lutheran.hu). Szerkesztőségi titkár (előfizetési és hirdetési ügyek referense): Vitális Judit (judit.vitalis@lutheran.hu).	Árusítja a kiadó és a Magyar Posta Rt. (ÜLK) INDEX 25 211, ISSN 0133-1302
Főszerkesztő: T. Pintér Károly (karoly.pinter@lutheran.hu). Olvasószerkesztő: Dobsonyi Sándor (sander.dobsonyi@lutheran.hu). Korrektor: Huszár Mariann (mariann.huszar@lutheran.hu). Tervező-szerkesztő / EvÉlet on-line: Nagy Bence (bence.nagy@lutheran.hu). Főmunkatárs: Gazdag Zsuzsanna (zsuzsa.gazdag@lutheran.hu).	Előfizethető közvetlenül a kiadónál vagy postautalványon. Az előfizetési díj beföldön negyed évre 2585 Ft, fél évre 5170 Ft, egy évre 10340 Ft, szomszédos országba egy évre 35 100 Ft (137,5 euró), egyéb külföldi országba egy évre 41 000 Ft (161 euró).
Rovatvezetők: Ecsedi Zsuzsa – ÉnekKincsTár (ezsu@lutheran.hu), Kendeh K. Péter – Oratio oecumenica (peter.kendeh@lutheran.hu), Kóhati Dorottya – Új nap – új kegyelem (dora.kohati@lutheran.hu), Vég helyi Antal – A vasárnap igéje (antal.veghelyi@lutheran.hu).	Csak a minden hónap 15-ig beérkező lemondásokat tudjuk az azt követő hónap elsőjével törölnetni, ellenkező esetben még egy hónapig jár az újság.
Kiadja a Luther Kiadó (kiado@lutheran.hu) 1085 Budapest, Üllői út 24. Tel.: 1/317-5478, 1/486-1228; 20/824-5518, fax: 1/486-1229. Felelős kiadó: Kendeh K. Péter (peter.kendeh@lutheran.hu).	Beküldött kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza. Az adott lapszámba szánt kéziratokat a megelőző hét csütörtökéig kérjük leadni! A hétfő delutáni lapzártakor kizárólag a hétfői eseményekkel összefüggő (és a szerkesztéssel előzetesen egyeztetett) írásokat tudjuk figyelembe venni. Az e-mailben küldendő kéziratokat az evelet@lutheran.hu, a hirdetéseket a hirdetes@evelet.hu címre várjuk.

1 133130 208233